

Analýza cenového vývoja základných druhov potravín 11/2026

Obsah

Úvod.....	3
1. Ceny potravín na agregátnej úrovni	4
2. Vývoj cien vybraných kategórií potravín so zníženou sadzbou DPH.....	5
3. Medzinárodné porovnanie a vývoj cien potravín	10
4. Vývoj ceny potravín porovnaný s vývojom všeobecnej inflácie a analýza marží reťazcov	21
5. Porovnanie dynamiky vývoja zverejňovaných cien.....	25
6. Pomer spotrebiteľských a odbytových cien vybraných základných druhov potravín	28
Záver.....	31

Úvod

Vláda Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“) uznesením č. 732 z 20. decembra 2023 (ďalej len „uznesenie“) v bode B.5. uložila ministrovi financií dôsledne sledovať a vyhodnocovať vývoj cien potravín a navrhovať účinné opatrenia. Na základe tohto uznesenia Ministerstvo financií Slovenskej republiky (ďalej len „MF SR“) vykonáva Analýzu cenového vývoja základných druhov potravín (ďalej len „analýza“) a aktualizuje výstupy z týchto analýz.

Analýza cenového vývoja základných potravín je kľúčovým nástrojom na identifikáciu faktorov ovplyvňujúcich potravinovú infláciu, keďže umožňuje sledovať cenovú dynamiku naprieč celým potravinovým reťazcom a hodnotiť dopady legislatívnych zmien vrátane úprav sadzieb DPH. Presnejšiu interpretáciu aktuálnych údajov umožňuje aj aktualizovaná COICOP18 klasifikácia platná od 1. januára 2026, ktorá priniesla detailnejšie členenie potravinových a nealkoholických položiek a tým zlepšila presnosť merania cenových pohybov aj porovnateľnosť štatistík v rámci Európskej únie.

V sledovanom období november 2025 až január 2026 dosiahla priemerná miera celkovej inflácie za rok 2025 úroveň 4,0 %, pričom priemerná ročná miera inflácie cien potravín predstavovala 1,8 %. K januáru 2026 sa medziročná miera celkovej inflácie udržala na úrovni 4,0 %, zatiaľ čo medziročné tempo rastu cien potravín sa zrýchlilo na 3,0 %.

Najvýraznejší rast cien medzimesačne k januáru 2026 bol zaznamenaný v kategórii osviežujúce nápoje o 9,9 %, ovocie a orechy o 9,4 %, zelenina, zemiaky a strukoviny o 7,1 %, cukor a cukrovinky o 4,0 %, nealkoholické nápoje o 3,8 % a čaj o 3,7 %. Miernejší rast bol zaznamenaný pri kakaových nápojoch o 1,6 %, rybách a morských plodoch o 1,5 %, obilninách a obilninových výrobkoch o 1,5 %. Naopak, pokles cien bol zaznamenaný pri olejoch a tukoch o 0,9 %, mäse o 0,2 % a káve o 0,2 %, kde sa prejavila korekcia cien po predchádzajúcom období zdražovania.

V medziročnom porovnaní cien januára 2026 s januárom 2025 bol zaznamenaný rast v kategórii káva a náhrada kávy o 19,3 %, osviežujúce nápoje o 14,1 %, nealkoholické nápoje o 13,7 %, ostatné nealkoholické nápoje o 12,6 %, ovocné a zeleninové šťavy o 9,3 % a čaj o 6,7 %, pričom hlavným faktorom bola spotrebná daň a rast výrobných nákladov. Rast bol zaznamenaný aj pri obilninách a obilninových výrobkoch o 5,4 %, mliečnych výrobkoch a vajciach o 5,3 %, ovocí a orechoch o 4,1 %. Miernejší rast bol zaznamenaný pri vode o 2,7 %, cukre a cukrovinkách o 2,6 %, zelenine o 1,3 %, mäse o 0,7 % a rybách o 0,7 %. Pokles cien sa prejavil v kategórii oleje a tuky o 0,4 % v dôsledku stabilizácie cien surovín.

Vývoj cien potravín so zníženou sadzbou DPH (5 %) je hodnotený na základe mesačných zmien priemerných cien ôsmich potravinových kategórií, so zameraním na obdobie november 2025 až január 2026. Hodnotenie vychádza z transakčných údajov e-Kasy a zachytáva cenové pohyby v reálnom maloobchodnom predaji. Súčasťou pohľadu je aj širší kontext vývoja cien od decembra 2024.

Analýza Indexu neprimeranej marže poukazuje na výrazné rozdiely v cenových stratégiách obchodných reťazcov, ktoré sa odlišujú v spôsobe nastavovania marží aj v celkovom prístupe k tvorbe cien. Výsledky potvrdzujú, že slovenský trh je heterogénny a jednotlivé reťazce uplatňujú rôzne stratégie pri hľadaní rovnováhy medzi konkurencieschopnosťou a ziskovosťou.

Analýza dynamiky zverejňovaných cien na www.cenyslovensko.sk hodnotí, do akej miery môže cenová transparentnosť prispievať k stabilizácii cien strategických potravín. Porovnanie monitorovaných položiek naznačuje, že pravidelné zverejňovanie cien môže tmiť cenové tlaky a podporovať stabilnejší vývoj monitorovaných tovarov. Dlhší časový rad umožní tento účinok vyhodnotiť ešte presnejšie a robustnejšie.

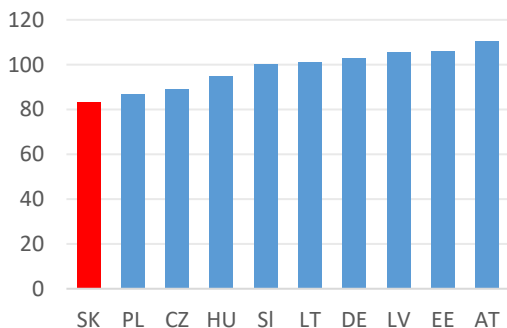
1. Ceny potravín na agregátnej úrovni

Zmena metodiky, pri ktorej Štatistický úrad Slovenskej republiky (ďalej len „ŠÚ SR“) od roku 2023 začal využívať skenerové dáta z pokladní, výrazne ovplyvnila výsledky parít kúpnej sily aj medzinárodné porovnania. Rovnaký postup zaviedla od 1. januára 2026 aj Česká republika, pričom skenerové dáta zverejnila spätne za rok 2025. Skenerové údaje zachytávajú reálne zaplatené ceny vrátane zliav, čo vedie k nižším vykazovaným cenám v porovnaní s tradičným zberom pultových cien. Keďže tento spôsob zberu nie je v rámci EÚ harmonizovaný, rozdiely v metodike môžu skresľovať porovnania medzi krajinami a nominálne poklesy cien nemusia presne odrážať skutočný vývoj cenovej úrovne, čo môže viesť k nepresnostiam v medzinárodnom porovnaní. Oficiálne údaje o paritách kúpnej sily za rok 2025 v čase analýzy neboli zverejnené.

Ceny potravín na Slovensku boli v roku 2024¹ na úrovni 83,4 % priemeru Európskej únie (EÚ). V porovnaní s rokom 2023 (82,3 %) ide o mierny nárast. Porovnateľné ceny boli v Poľsku (86,8 %), ktoré zaznamenalo prudší medziročný nárast (z 82,4 % v roku 2023). V Českej republike boli ceny na úrovni 89,0 %, v Maďarsku dosiahli 94,8 % a v Slovinsku dosiahli rovných 100 % priemeru EÚ.

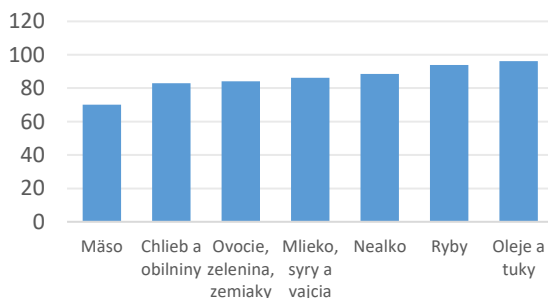
V Litve (101,2 %), Nemecku (102,7 %), Lotyšsku (105,4 %) a Estónsku (106,2 %) boli ceny mierne až výrazne nad priemerom EÚ, zatiaľ čo v Rakúsku dosiahli najvyššiu hodnotu na úrovni 110,5 %. Slovensko sa tak aj v roku 2024 zaradilo medzi krajiny s najnižšími cenami potravín v rámci EÚ, pričom v porovnaní s krajinami západnej Európy zostáva výrazne lacnejšie.

Medzinárodné porovnanie cien potravín v rámci zberu PKS (% EÚ) za rok 2024

Zdroj: Eurostat, IFP, MF SR

Ceny jednotlivých kategórií potravín v SR zo zberu PKS (% EÚ) za rok 2024

Zdroj: Eurostat, IFP, MF SR

Pri detailnejšom pohľade vidíme, že najlacnejšou kategóriou potravín na Slovensku v roku 2024 bolo mäso, ktorého cena dosahovala len 70,2 % priemeru EÚ. Naopak najvyššie ceny vzhľadom na priemer EÚ boli zaznamenané pri kategórii oleje a tuky (96,1 %), čo súvisí aj s dlhodobou vysokou cenou masla.

Nealkoholické nápoje (88,6 %) a mliečne výrobky s vajcami (86,3 %) sa nachádzali nad celkovým priemerom cenovej hladiny potravín na Slovensku, zatiaľ čo chlieb a obilniny (82,9 %) a ovocie, zelenina a zemiaky (84,2 %) mierne zaostávali.

V predchádzajúcich rokoch rástli mzdy najmä v dôsledku kompenzácie zvýšenej inflácie, čo sa premietlo aj do vývoja minimálnej mzdy. K 1. januáru 2026 dosiahla minimálna mzda na Slovensku 915 EUR, čo je o 77 EUR viac ako v Maďarsku, teda približne o 8,4 %, a zároveň o 9 EUR menej ako v Českej republike,

¹ V čase analýzy sú dostupné kompletne dáta za rok 2024.

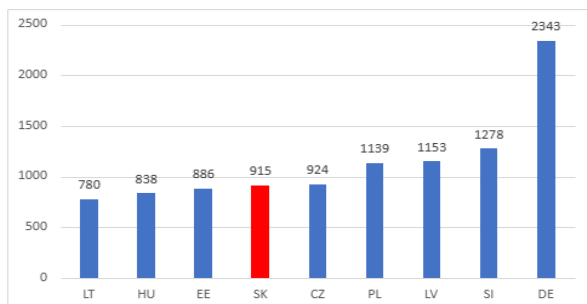

Ministerstvo financií Slovenskej republiky

čo predstavuje rozdiel na úrovni 1 %. V porovnaní s rokom 2025 sa tieto rozdiely výrazne zmenšili, keďže v predchádzajúcom období bol rozdiel voči Maďarsku 89 EUR, čo zodpovedalo približne 10,9 % slovenskej minimálnej mzdy, a voči Českej republike 25 EUR, teda 3,1 %.

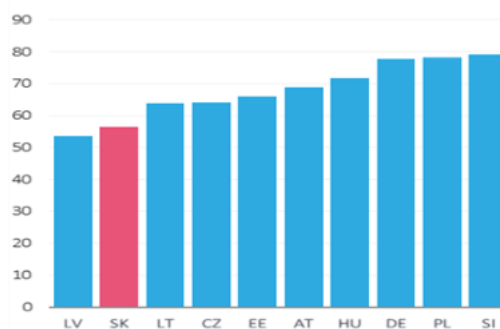
Na Slovensku približne polovica spotreby potravín, nápojov a tabakových výrobkov pochádza z dovozu, čo výrazne obmedzuje vplyv domácich faktorov na cenotvorbu. V rámci krajín EÚ patríme medzi štáty s najnižším podielom lokálnej produkcie na celkovej spotrebe. Nižšia potravinová sebestačnosť bola v roku 2024 kompenzovaná vyšším dovozom, ktorý prispel k zmierneniu cenových tlakov. V roku 2025 však dovozné ceny rastú rýchlejšie ako domáce, čo zvyšuje infláciu. Ceny importovaných potravín sú primárne determinované globálnymi cenami komodít, zatiaľ čo ceny domácich výrobkov reagujú najmä na náklady vstupov – predovšetkým pracovné náklady, ceny energií a surovín. Významným faktorom zostávajú aj extrémne výkyvy počasia, ktoré môžu zásadne ovplyvniť produkciu.

Minimálna mzda v EÚ v EUR

Zdroj: Eurostat, MF SR
Pozn. Kategória potravín, nápojov a tabaku

Podiel domácich potravín na celkovej spotrebe potravín (v %)

Zdroj: Eurostat, MF SR
Pozn. Národné meny minimálnej mzdy prepočítané k 1.1.2026.

2. Vývoj cien vybraných kategórií potravín so zníženou sadzbou DPH

Podľa § 27 zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty sú na Slovensku od 1. januára 2025 platné sadzby DPH na potraviny vo výške 19 % a 5 %. Táto legislatívna úprava sadzieb DPH mala za cieľ znížiť finančné zaťaženie domácností.

Pre zaradenie potravín do analýzy sme použili kombináciu klasifikácie ECOICOP6 a jednotného colného sadzobníka, ktorý definuje položky so zníženou sadzbou DPH. Analýza pracuje výlučne s údajmi e-Kasy za obdobie od decembra 2024 do januára 2026. Do analýzy boli zahrnuté len tie potravinové položky, ktorých výška DPH predstavuje 5 %, a ktoré zároveň spĺňajú kritériá úplnosti dát a reálneho predaja v každom sledovanom mesiaci. Využitím rozšírenej databázy a zahrnutia siedmich najväčších predajcov potravín od septembra 2025 a presnejšej kategorizácie bola dosiahnutá vyššia citlivosť cien a reprezentatívnosť výsledkov. Priemerné ceny vybraných kategórií v období december 2024 boli vypočítané ako priemer cien tých potravín, ktorých názov v e-Kase je možné identifikovať ako potravinu so sadzbou DPH 5 %. Z toho dôvodu majú údaje pred rokom 2025 prevažne referenčný charakter.

Ministerstvo financií Slovenskej republiky

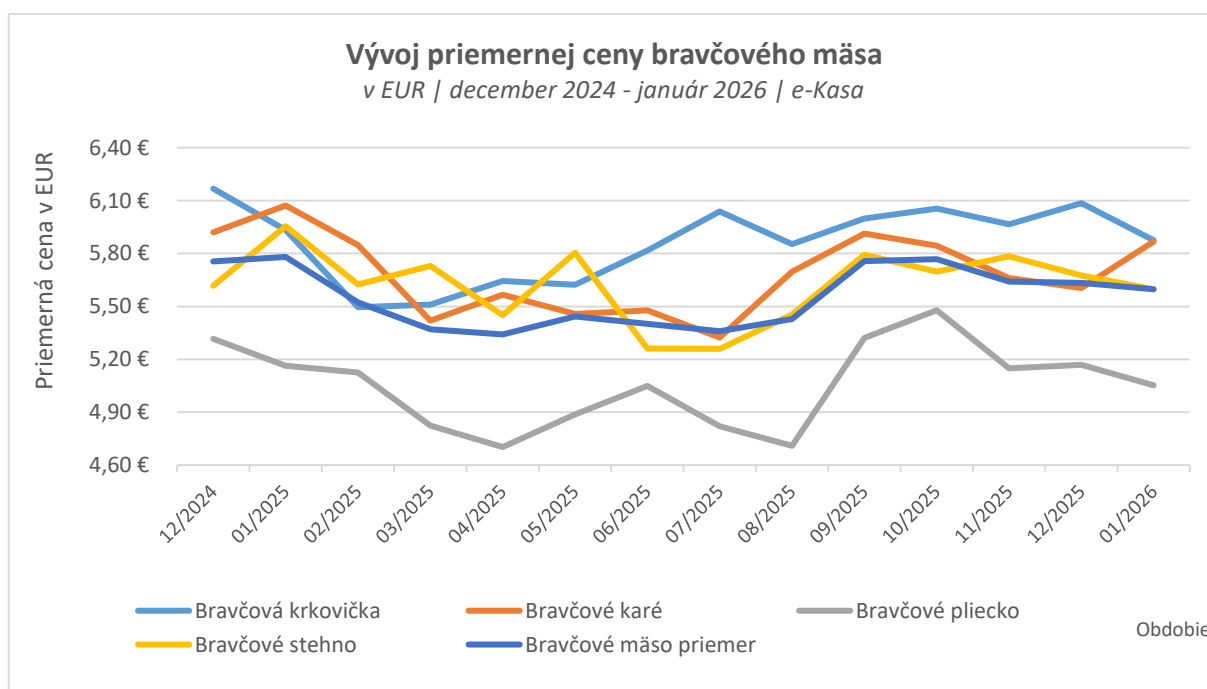
V analýze sa zameriavame na osem hlavných kategórií potravín, pričom pri každej hodnotíme cenový vývoj a mesačné zmeny priemerných cien primárne za tri mesiace (november 2025 až január 2026).

Vývoj cien v sledovanom období

Výsledky cenového vývoja interpretujú a hodnotia vývoj cien vybraných potravín v posledných troch mesiacoch a to od novembra 2025 do januára 2026. Graficky uvádzame celé sledované obdobie a ilustrujeme cenový vývoj základných druhov potravín po zavedení zníženej sadzby DPH od decembra 2024 a či sa jej efekt premietol do reálnych spotrebiteľských cien.

Ceny bravčového mäsa boli v posledných troch mesiacoch relatívne stabilné s mierne klesajúcim trendom. Najvýraznejšie sa tento vývoj prejavil pri bravčovej krkovičke, kde priemerný mesačný pokles ceny dosahoval približne 0,4 %. Naopak, pri ostatných druhoch bravčového mäsa sme zaznamenali mierny rast cien.

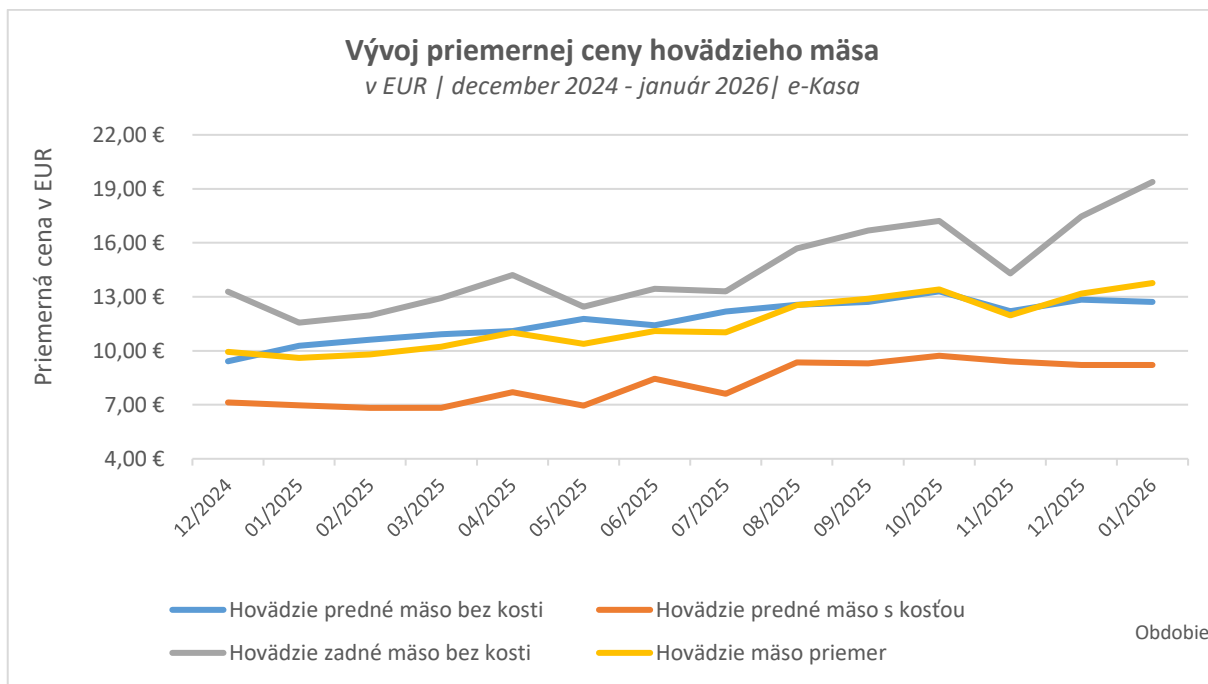
Najväčší medzimesačný nárast nastal v období od augusta do októbra 2025, keď cena bravčového pliecka vzrástla o viac ako 13,0 %. Do januára 2026 však jeho cena opätovne klesla o 5,1 %. Priemerné ceny bravčového stehna, krkovičky a karé sa počas sledovaného obdobia pohybovali v relatívne úzkom cenovom pásme, pričom výkyvy priemernej mesačnej ceny sa v absolútnej zmene pohybovali na úrovni desiatok centov.

Zdroj: MF SR, e-Kasa

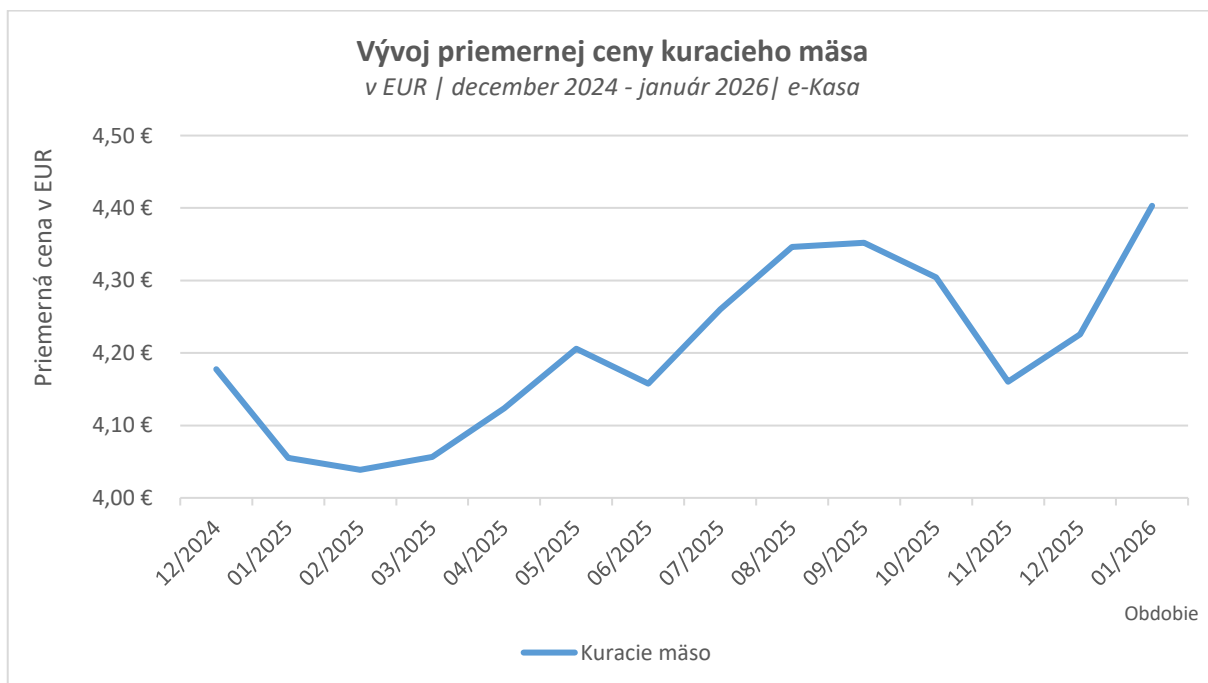
Hovädzie mäso zaznamenalo najvýraznejší cenový rast spomedzi všetkých sledovaných kategórií. Jeho ceny od začiatku sledovaného obdobia kontinuálne rástli, pričom ide o mierny, ale stabilný rastový trend. V období november 2025 až január 2026 vzrástla priemerná cena hovädzieho mäsa celkovo o 9,8 %.

Najvýraznejší podiel na tomto raste bol zaznamenaný pri hovädzom zadnom mäse bez kosti, ktorého cena po medzimesačnom poklese o 17 % v novembri 2025 vzrástla v priebehu nasledujúcich troch mesiacov až o 35,6 %. Tento vývoj bol pravdepodobne ovplyvnený celkovým inflačným prostredím, ako aj výskytom choroby SLAK v roku 2025, ktorá mohla viesť k zníženiu domácej produkcie a obmedzeniu ponuky. Relatívne stabilný cenový vývoj bol zaznamenaný pri hovädzom prednom mäse s kosťou, ktorého cena v posledných troch mesiacoch klesla len mierne o 2,1 %.

Zdroj: MF SR, e-Kasa

Priemerné ceny kuracieho mäsa v období posledných šiestich mesiacov do novembra 2025 klesli o 4,3 %. Následne však vzrástli o 5,5 % a dosiahli doposiaľ najvyššiu zaznamenanú nominálnu cenu na úrovni 4,40 EUR. Tento vývoj naznačuje potenciálny vplyv sezónneho efektu spojeného so zvýšeným dopytom počas vianočného a povianočného obdobia.

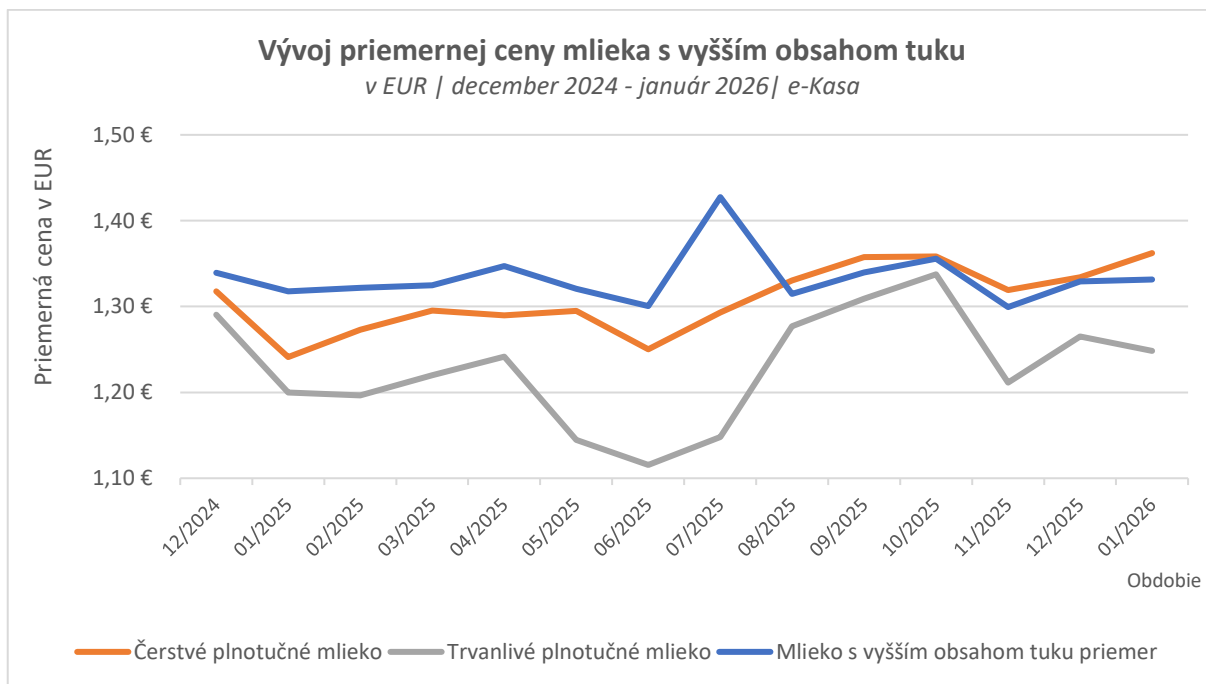

Zdroj: MF SR, e-Kasa

Priemerné ceny plnotučného mlieka vykazovali mierny rastúci trend, najmä pri čerstvom plnotučnom mlieku, kde v posledných troch mesiacoch rástli medzimesačne približne o 1,6 %. Podobný vývoj bol zaznamenaný aj pri trvanlivom plnotučnom mlieku, avšak v januári 2026 došlo k miernemu medzimesačnému poklesu ceny o 1,3 %.

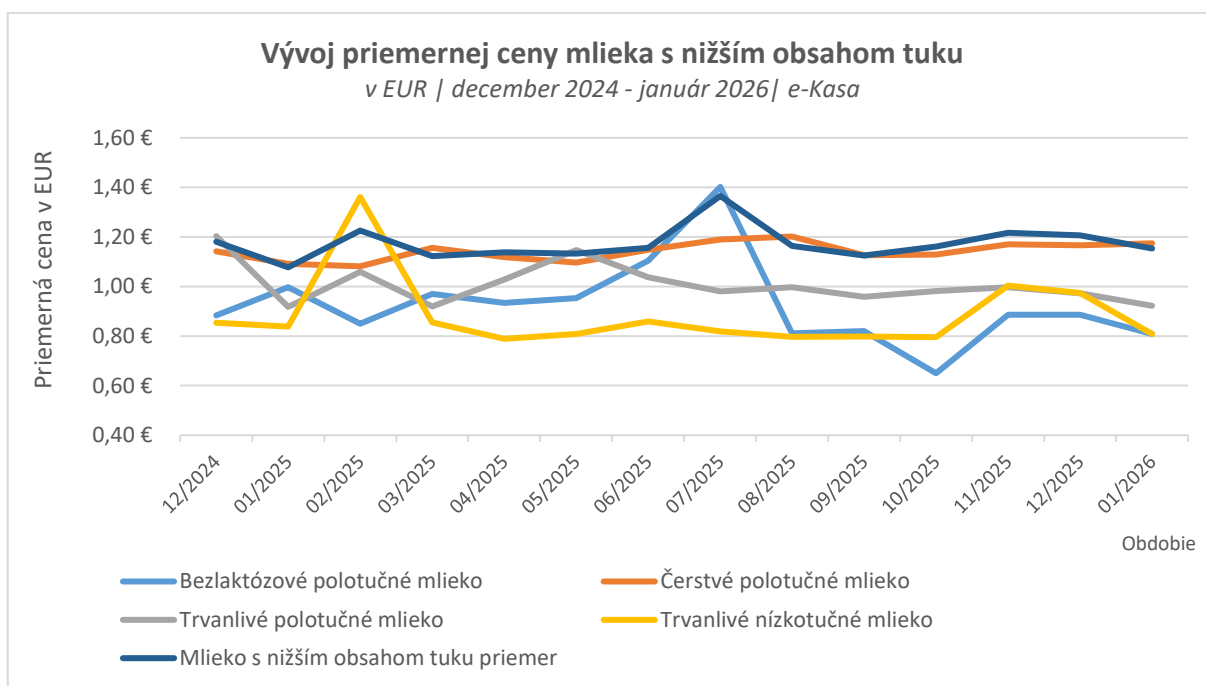

Ministerstvo financií Slovenskej republiky

Zdroj: MF SR, e-Kasa

Ceny nízkotučného a polotučného mlieka boli počas sledovaného obdobia relatívne stabilné, s miernymi rastovými výkyvmi v novembri 2025. V období november 2025 až január 2026 však prevažoval mierne klesajúci trend, s výnimkou čerstvého polotučného mlieka, ktorého cena zostala relatívne stabilná.

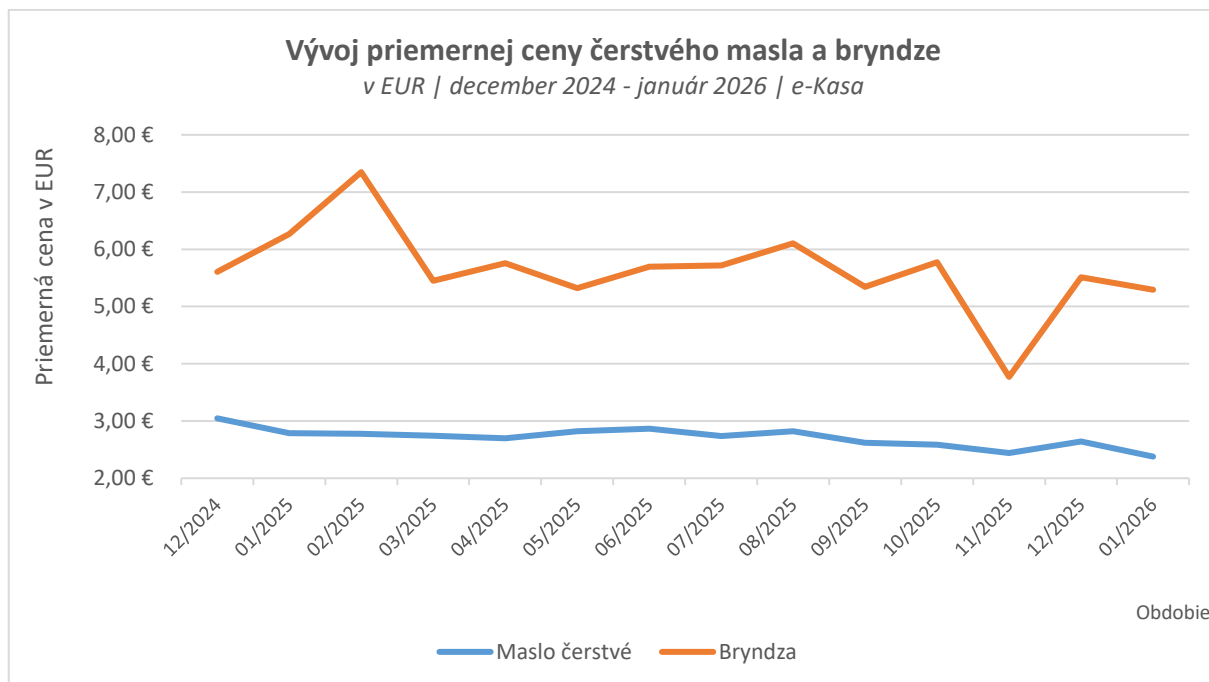

Zdroj: MF SR, e-Kasa

Cenový vývoj priemernej ceny čerstvého masla v roku 2025 naznačuje kontinuálny klesajúci trend. V období november 2025 až január 2026 klesla jeho cena o 2,6 %. V porovnaní s januárom 2025 je cena masla nižšia o približne 14,6 %, čo môže signalizovať postupnú stabilizáciu trhu. Vývoj cien bryndze potvrdzuje výraznú sezónnosť. Po miernom náraste v októbri 2025 nasledoval výrazný pokles ceny v novembri o 34,7 %. Následne sa cena stabilizovala na úrovni 5,51 EUR a do januára 2026 mierne klesla o necelé 4 %.

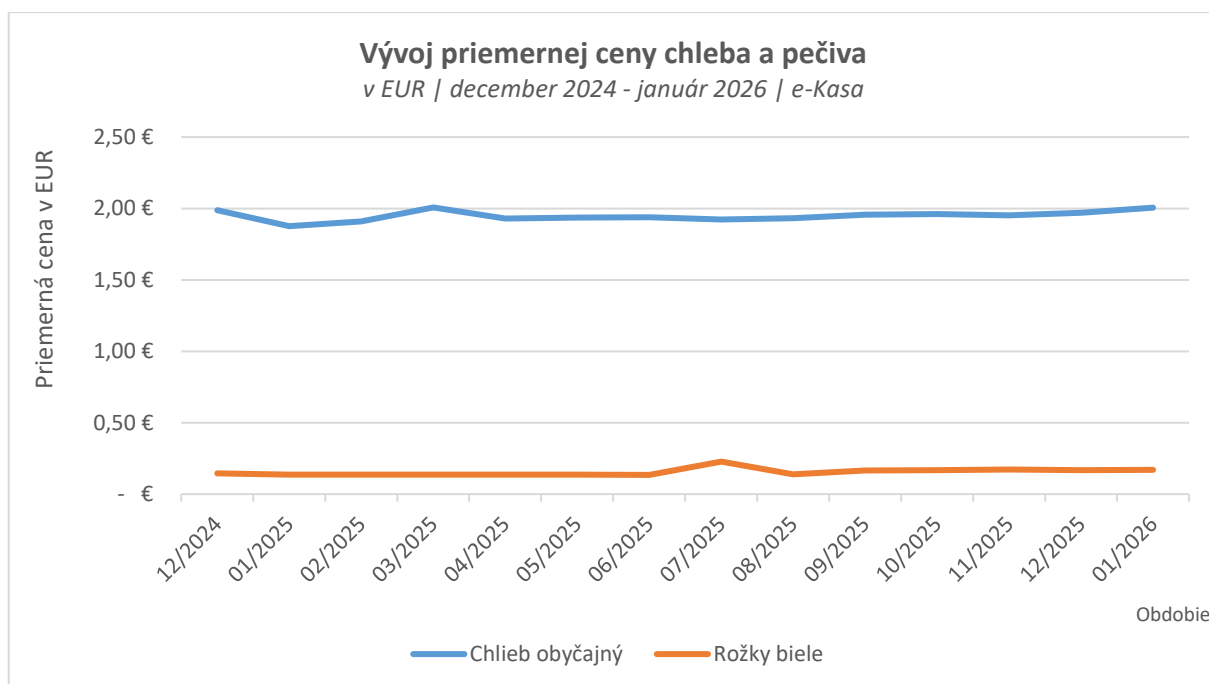

Ministerstvo financií Slovenskej republiky

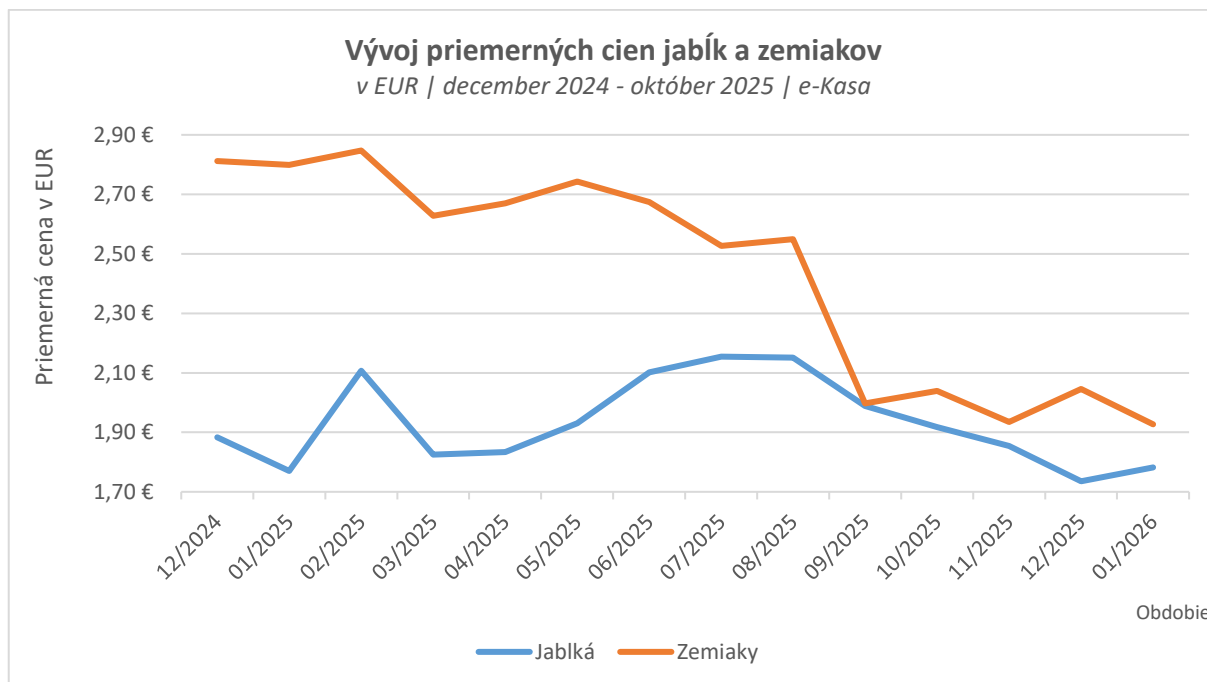
Zdroj: MF SR, e-Kasa

Ceny základného pečiva, ako sú chlieb obyčajný a rožky biele, patria medzi najstabilnejšie spomedzi sledovaných potravín. Počas celého roka kolísali len v minimálnom rozsahu.

Zdroj: MF SR, e-Kasa

Priemerné ceny jabĺk a zemiakov vykazovali v období august 2025 až január 2026 klesajúci trend. V období november 2025 – január 2026 pokračoval miernejší pokles cien, pričom cena jabĺk klesla o 4,0 % a cena zemiakov o 0,4 %.

Zdroj: MF SR, e-Kasa

3. Medzinárodné porovnanie a vývoj cien potravín

Obdobie od novembra 2025 do januára 2026 sa v rámci stredoeurópskeho regiónu vyznačovalo rozdielnym tempom rastu cien, pričom jednotlivé ekonomiky reagovali na kombináciu energetických nákladov, domáceho dopytu a doznievajúcich inflačných tlakov. Na Slovensku sa prejavilo postupné zrýchľovanie cenovej dynamiky, najmä v dôsledku rastu cien energií a služieb, čo kontrastovalo s miernejším vývojom v Českej republike, kde sa inflácia stabilizovala bližšie k priemeru eurozóny. Maďarsko zostávalo krajinou s najvyšším inflačným tlakom v regióne, hoci jeho tempo rastu cien postupne spomaľovalo, zatiaľ čo Poľsko vykazovalo stabilnejší vývoj bez výrazných výkyvov. Rakúsko, ako ekonomika s tradične nižšou cenovou volatilitou, zaznamenalo len mierne cenové pohyby, pričom jeho inflačný vývoj sa pohyboval najbližšie dlhodobému priemeru eurozóny. Celkový obraz naznačuje, že Slovensko vstupovalo do roku 2026 s citeľnejším inflačným tlakom než väčšina susedných krajín, pričom rozdiely v tempe rastu cien odrážali odlišnú štruktúru spotreby a citlivosť jednotlivých ekonomík na energetické a nákladové faktory.

Medzinárodné porovnanie cien základných potravín

V období november 2025 až január 2026 sa na trhu s potravinovými komoditami prejavili diferencované cenové pohyby naprieč sledovanými krajinami a segmentmi. Hovädzie mäso zaznamenalo pokles cien v Maďarsku a Českej republike, zatiaľ čo na Slovensku a v Poľsku bol identifikovaný mierny rast cien.

V prípade bravčového mäsa bol vývoj jednoznačnejší, kde ceny vo všetkých sledovaných krajinách klesali výraznejším tempom, pričom najnižšie cenové úrovne boli evidované v Poľsku a na Slovensku. V segmente hydinového mäsa pretrvávala relatívna cenová stabilita. Mierny nárast bol zaznamenaný v Poľsku, zatiaľ čo Rakúsko a Nemecko si udržiavali najvyššie cenové hladiny v rámci regiónu. Veľkoobchodné ceny pšenice zostali vo väčšine sledovaných krajín stabilné, avšak na Slovensku bol identifikovaný nárast tejto komodity. V oblasti mlieka a mliečnych výrobkov dochádzalo k postupnej stabilizácii cien surového mlieka. Ceny masla a vajec vykazovali klesajúci trend, zatiaľ čo ceny syra Eidam na veľkoobchodnej úrovni kolísali, čo poukazuje na pretrvávajúcu volatilitu v tomto segmente.

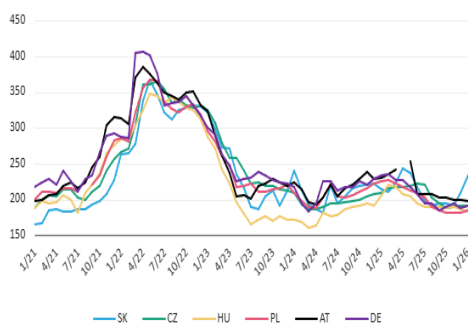
Ministerstvo financií Slovenskej republiky

Maloobchodné ceny jednotlivých potravín reagujú na vývoj na komoditných trhoch s určitým časovým odstupom. V rámci mliečnych výrobkov zostáva maslo najdostupnejšie v Českej republike, zatiaľ čo Maďarsko dosahuje najvyššie cenové hladiny. Cena syra Eidam klesala najvýraznejšie taktiež v Českej republike, pričom znižovanie cien bolo zaznamenané naprieč všetkými sledovanými krajinami. Slovensko sa zároveň radí medzi trhy s vyššími cenami tejto položky. Hovädzie mäso zdražovalo na Slovensku a v Poľsku, zatiaľ čo v Maďarsku a Českej republike bol zaznamenaný mierny pokles. Bravčové mäso naopak zlacňovalo vo všetkých krajinách, pričom najnižšie cenové úrovne boli evidované na Slovensku. Ceny vajec rástli v celom sledovanom regióne, pričom najnižšia cenová hladina bola opäť v Česku. V oblasti pekárenských výrobkov zostali ceny chleba stabilné, a to aj napriek rastúcim nákladom na pšenicu na Slovensku. Pri jablkách a zemiakoch sa prejavujú výrazné medzikrajové rozdiely. Najnižšie ceny dlhodobo dosahuje Poľsko, zatiaľ čo Maďarsko patrí medzi krajiny s najvyššími maloobchodnými cenami týchto druhov ovocia a zeleniny.

Z uvedeného vývoja vyplýva, že trh potravín v regióne strednej Európy v období november 2025 až január 2026 charakterizuje rozdielna dynamika naprieč komoditami. Ceny hovädzieho mäsa vykazovali odlišné trendy medzi krajinami, zatiaľ čo bravčové mäso plošne zlacňovalo. Hydinový segment sa vyznačoval prevažne stabilným vývojom. Na veľkoobchodnej úrovni zostali ceny pšenice stabilné, s výnimkou rastu na Slovensku, a mliečne výrobky smerovali k postupnej stabilizácii, pričom maslo a vajcia zlacňovali. Maloobchodné ceny reagovali pomalšie na vývoj cien komodít, pričom najvýraznejší pokles bol zaznamenaný pri syre Eidam. Ovocie a zelenina vykazovali výrazné rozdiely medzi krajinami, pričom Poľsko si udržiavalo najnižšie cenové hladiny.

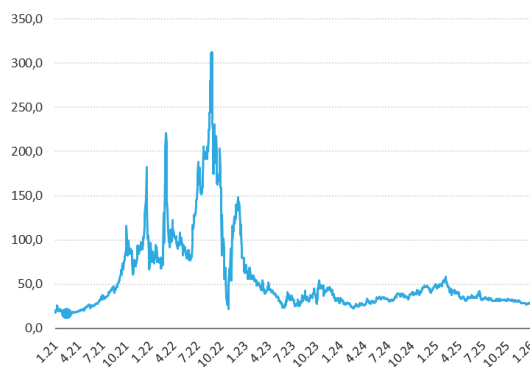
Cenový trend zemného plynu v sledovanom období november 2025 až január 2026 odráža mierne zvýšenie po stabilizácii v predchádzajúcom období. Zvýšenie hodnôt začiatkom roka, môže súvisieť s legislatívnymi a rozpočtovými úpravami, ktoré sa dotkli energetických komodít. V prípade plynu sa síce veľkoobchodné ceny zmiernili, no fixné poplatky a odvodové zmeny sa zvýšili, čo vytvorilo tlak aj na krátkodobé trhové ceny.

Pšenica - veľkoobchodná cena, komodity (v €/tona)

Zdroj: EK

Spotová cena plynu TTF a futures do januára 2026 (€/MWh)

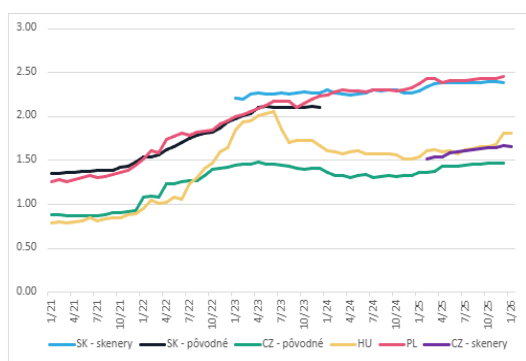

Zdroj: eex.com

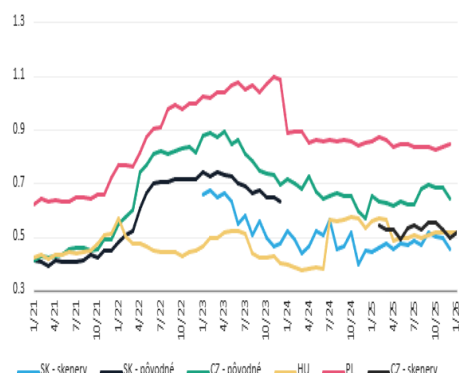
Ministerstvo financií Slovenskej republiky

Chlieb², maloobchodná cena (v €/kg, bez DPH)

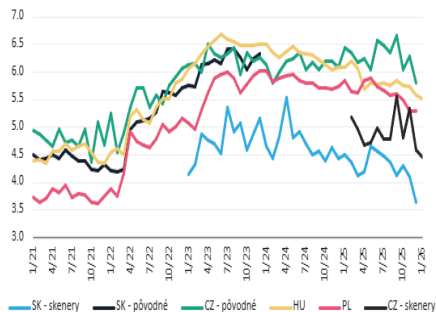
Zdroj: ŠÚ SR, ČSÚ, KSH, GUS

Múka, maloobchodná cena (v €/kg, bez DPH)

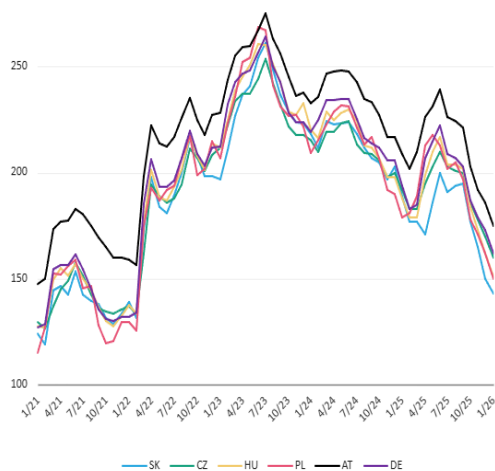
Zdroj: ŠÚ SR, ČSÚ, KSH, GUS

Bravčové karé³, maloobchodná cena (v €/kg, bez DPH)

Zdroj: ŠÚ SR, ČSÚ, KSH, GUS

Bravčové , cena komodity (v €/100 kg)

Zdroj: EK

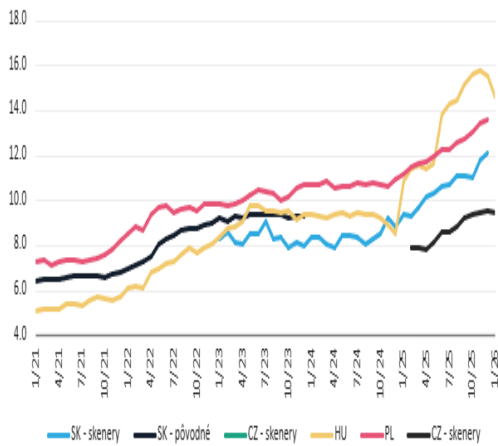
² Pôvodné dáta uvádzali cenu položky „chlieb tmavý“, dáta zo skenerov uvádzajú cenu „chleba obyčajného“.

³ Pôvodné dáta uvádzali cenu bravčového karé s kosťou, dáta zo skenerov uvádzajú cenu bez kosti.

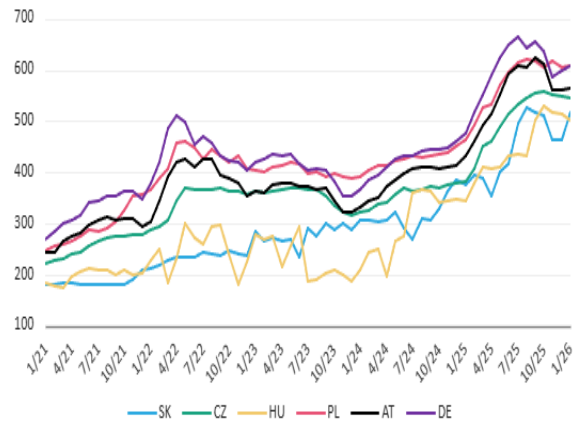
Ministerstvo financií Slovenskej republiky

Hovädzie predné bez kosti, maloobchodná cena (v €/kg, bez DPH)

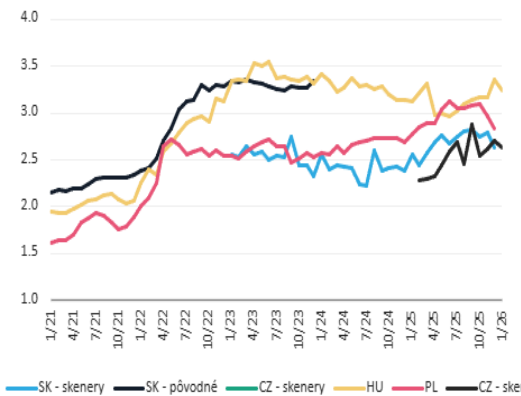
Zdroj: ŠÚ SR, KSH, GUS

Hovädzie, cena komodity (v €/100 kg)

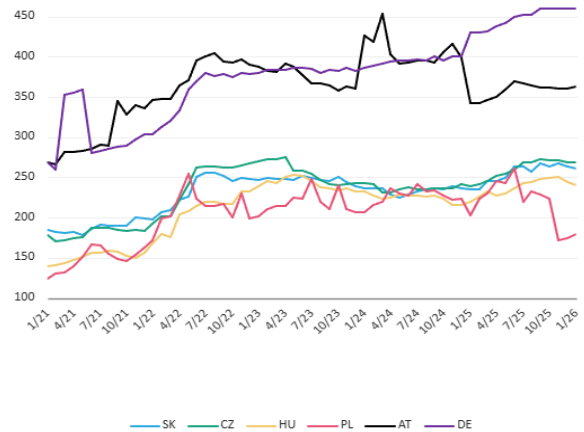
Zdroj: EK

Kurča pitvané, maloobchodná cena (v €/kg, bez DPH)

Zdroj: ŠÚ SR, KSH, GUS

Kurča⁴, cena komodity (v €/100 kg)

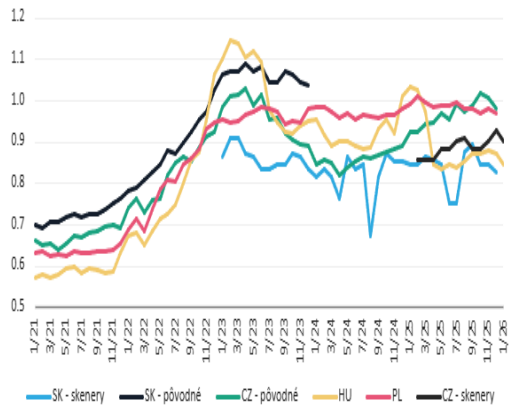
Zdroj: EK

⁴ Od 1. 1. 2025 je zmena zberu údajov jednotným povinným štandardom s minimálne 95 % pokrytím na komoditu Kurča (Poultry meat) štatistický rámec SAIO – Reg. 2022/2379, kde sa harmonizovali a doplnili údaje pre všetky členské štáty EÚ.

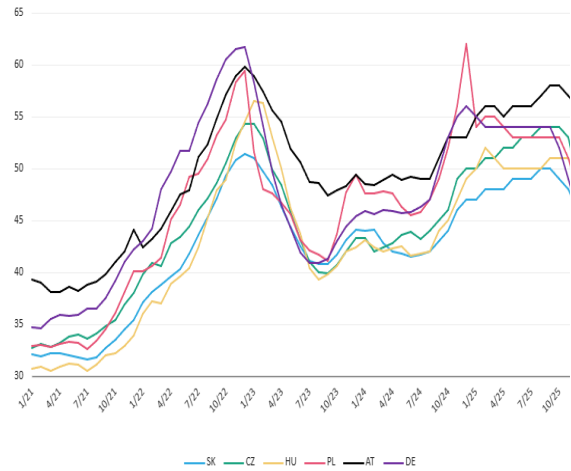
Ministerstvo financií Slovenskej republiky

Mlieko polotučné, maloobchodná cena (v €/l, bez DPH)

Zdroj: ŠÚ SR, ČSÚ, KSH, GUS

Mlieko, cena komodity (v €/100 kg)

Zdroj: EK

Vajcia, maloobchodná cena (v €/10 ks, bez DPH)

Zdroj: ŠÚ SR, ČSÚ, KSH, GUS

Vajcia, cena komodity (v €/100 kg)

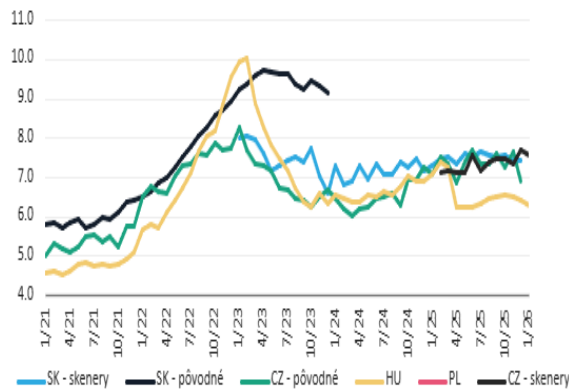

Zdroj: EK

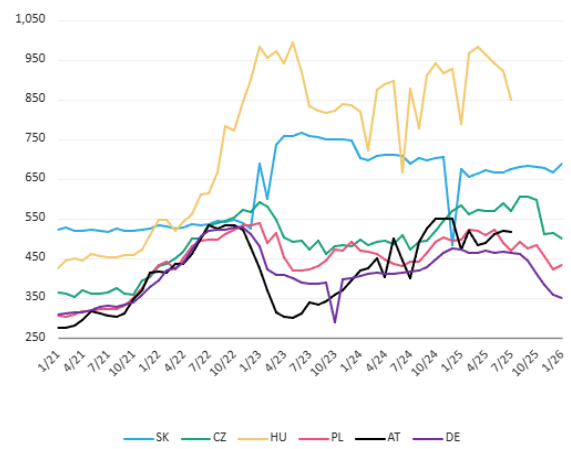
Ministerstvo financií Slovenskej republiky

Eidam, maloobchodná cena (v €/kg, bez DPH)

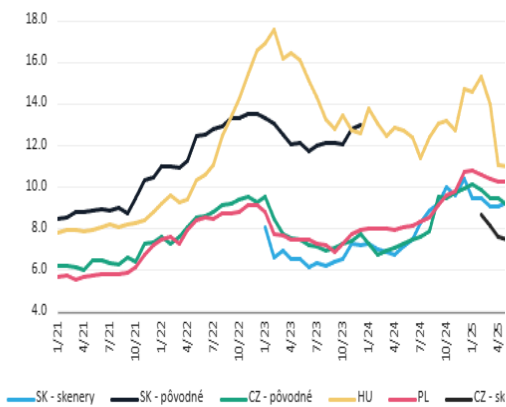
Zdroj: ŠÚ SR, ČSÚ, KSH

Eidam, cena komodity (v €/100 kg)

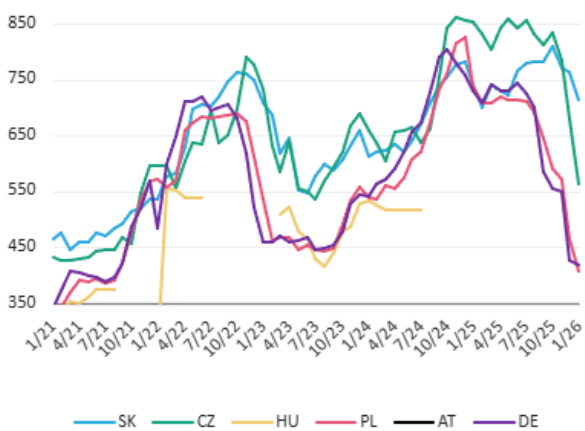
Zdroj: EK

Maslo⁵, maloobchodná cena (v €/kg, bez DPH)

Zdroj: ŠÚ SR, ČSÚ, KSH, GUS

Maslo, cena komodity (v €/100 kg)

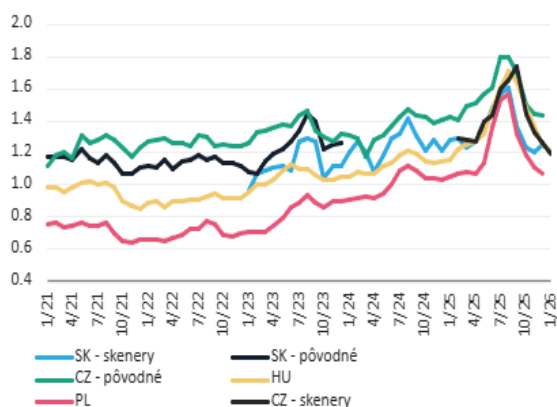

Zdroj: EK

⁵ Pôvodné dáta uvádzali cenu 125 g balenia, skenerové dáta uvádzajú cenu 250 g balenia. Maďarský štatistický úrad uvádza cenu 100 g balenia, poľský štatistický úrad uvádza 200 g balenia. Vo všetkých prípadoch je cena prepočítaná na 1 kg.

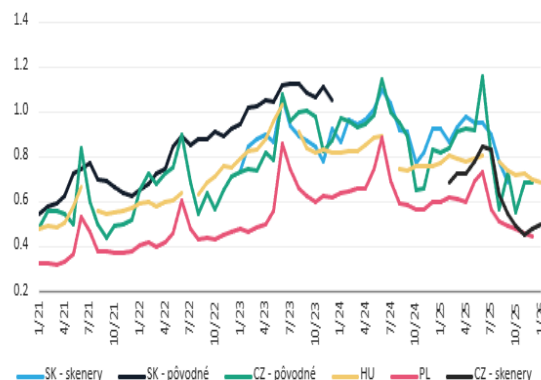

Jablká, maloobchodná cena (v €/kg, bez DPH)

Zdroj: ŠÚ SR, ČSÚ, KSH, GUS

Zemiaky, maloobchodná cena (v €/kg, bez DPH)

Zdroj: ŠÚ SR, ČSÚ, KSH, GUS

Vývoj cien potravín

Dôležitým faktorom pri interpretácii januárových údajov je skutočnosť, že od 1. januára 2026 vstúpila do platnosti aktualizovaná COICOP klasifikácia. Tá priniesla presnejšie a detailnejšie členenie potravinových a nealkoholických položiek, čím zvyšuje presnosť merania cenových pohybov a umožňuje lepšie zachytiť zmeny v spotrebiteľskom správaní. Nové členenie zároveň zlepšuje porovnateľnosť dát v rámci Európskej únie a reflektuje štruktúrne zmeny v spotrebe domácností.

Priemerná celková inflácia za rok 2025 dosiahla 4,0 % a priemerná potravinová inflácia v roku 2025 je na úrovni 1,8 %, čo predstavuje výrazne miernejší rast v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi, keď boli ceny potravín pod silným tlakom narušených dodávateľských reťazcov. K januáru 2026 zostala priemerná celková inflácia stabilná na úrovni 4,0 %, avšak potravinová inflácia zrýchlila na 3,0 %, čo naznačuje opätovné oživovanie cenových tlakov v niektorých segmentoch potravinového trhu.

Medzimesačné údaje k januáru 2026 ukazujú výrazné cenové pohyby v niekoľkých kategóriách. Najvýraznejší nárast bol zaznamenaný pri osviežujúcich nápojoch o 9,9 %, kde sa prejavila kombinácia úpravy cien po zavedení novej spotrebnej dane. Podobne dynamický rast bol zaznamenaný pri ovocí a orechoch o 9,4 %, čo súviselo so sezónnym poklesom domácej produkcie a zvýšenými nákladmi na dovoz. Kategória zelenina, zemiaky a strukoviny vzrástla o 7,1 %, pričom hlavným faktorom boli sezónne výkyvy, vyššie náklady na skladovanie a logistiku. Ceny rástli aj pri cukre a cukrovinách o 4,0 %, nealkoholických nápojoch o 3,8 % a čaji o 3,7 %, kde sa prejavili vyššie ceny surovín. Miernejší, ale stále citelný rast bol zaznamenaný pri kakaových nápojoch o 1,6 %, rybách o 1,5 % a obilninách a obilninových výrobkoch o 1,5 %. Tieto kategórie reagovali najmä na zvýšené náklady v oblasti dopravy, energií a spracovania. Naopak, pokles cien bol zaznamenaný pri olejoch a tukoch o 0,9 %, kde pokračovala stabilizácia cien rastlinných olejov po predchádzajúcom období extrémnej volatility. Mierny pokles cien sa prejavil aj pri mäse o 0,2 % a káve o 0,2 %, čo odráža korekciu cien po predchádzajúcom zdražovaní.

Medziročné porovnanie cien januára 2026 s januárom 2025 ukazuje výrazné cenové rozdiely medzi jednotlivými kategóriami. Najvýraznejší rast bol zaznamenaný pri káve a náhrade kávy o 19,3 %, čo je dôsledkom pretrvávajúcich problémov v pestovateľských regiónoch, najmä v Brazílii a Vietname, kde extrémne klimatické javy obmedzili produkciu. Významný rast bol aj pri osviežujúcich nápojoch o 14,1 %,

Ministerstvo financií Slovenskej republiky

nealkoholických nápojoch o 13,7 % a ostatných nealkoholických nápojoch o 12,6 %, kde sa prejavil vplyv spotrebnej dane. Rast bol zaznamenaný aj pri ovocných a zeleninových šťavách o 9,3 % a čaji o 6,7 %. Stabilnejší, ale stále nadpriemerný rast bol pri obilninách o 5,4 % a mliečnych výrobkoch a vajciach o 5,3 %, kde sa prejavili vyššie náklady na energie, krmivo a spracovanie. Miernejší rast bol pri ovocí a orechoch o 4,1 %, vode o 2,7 %, cukrovinkách o 2,6 % a zelenine o 1,3 %. Minimálne zvýšenie cien bolo pri mäse o 0,7 % a rybách o 0,7 %, čo naznačuje stabilizáciu ponuky aj cien vstupov v týchto segmentoch. Pokles cien sa prejavil v kategórii oleje a tuky o 0,4 %, kde pokračovala korekcia cien po predchádzajúcom období extrémnych výkyvov na svetových trhoch.

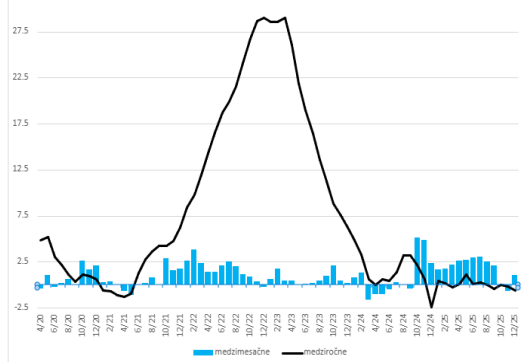
Tabuľka 1 Vývoj cien potravín

Priemerná celková inflácia za rok 2025	4,0 %
Priemerná potravinová inflácia za rok 2025	1,8 %
Priemerná celková inflácia k januáru 2026	4,0 %
Priemerná potravinová inflácia k januáru 2026	3,0 %
Kategórie	
<i>medzimesačne (k januáru 2026)</i>	
Osviežujúce nápoje	+9,9%
Ovocie a orechy	+9,4 %
Zelenina , zemiaky a strukoviny	+7,1 %
Cukor, cukrovinky a dezerty	+4,0 %
Nealkoholické nápoje	+3,8%
Čaj, maté a ostatné produkty na sparenie a vylúhovanie získané z rastlín	+3,7%
Ostatné nealkoholické nápoje	+3,0%
Kakaové nápoje	+1,6%
Ryby a ostatné morské plody	+1,5%
Obilniny a obilninové výrobky	+1,5 %
Ovocné a zeleninové šťavy	+0,8 %
Mlieko, ostatné mliečne výrobky a vajcia	+0,7%
Voda	+0,7%
Oleje a tuky	-0,9 %
Živé zvieratá a mäso a ostatné časti zabitých suchozemských zvierat	-0,2 %
Káva a náhrada kávy	-0,2 %
Kategórie	
<i>medziročne (január 2025 a január 2026)</i>	
Káva a náhrada kávy	+19,3%
Osviežujúce nápoje	+14,1%
Nealkoholické nápoje	+13,7%
Ostatné nealkoholické nápoje	+12,6%
Ovocné a zeleninové šťavy	+9,3 %
Čaj, maté a ostatné produkty na sparenie a vylúhovanie získané z rastlín	+6,7%
Obilniny a obilninové výrobky	+5,4%
Mlieko, ostatné mliečne výrobky a vajcia	+5,3%
Ovocie a orechy	+4,1%
Voda	+2,7%
Cukor, cukrovinky a dezerty	+2,6 %
Zelenina , zemiaky a strukoviny	+1,3 %
Živé zvieratá a mäso a ostatné časti zabitých suchozemských zvierat	+0,7 %
Ryby a ostatné morské plody	+0,7 %
Kakaové nápoje	+0,6%
Oleje a tuky	-0,4 %

Zdroj: ŠÚ SR, MF SR

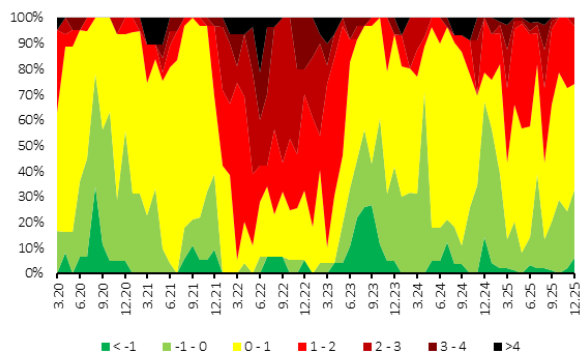

Medziročný a medzimesačný rast cien potravín (bez nealka, alkoholu a tabaku) na Slovensku (%)

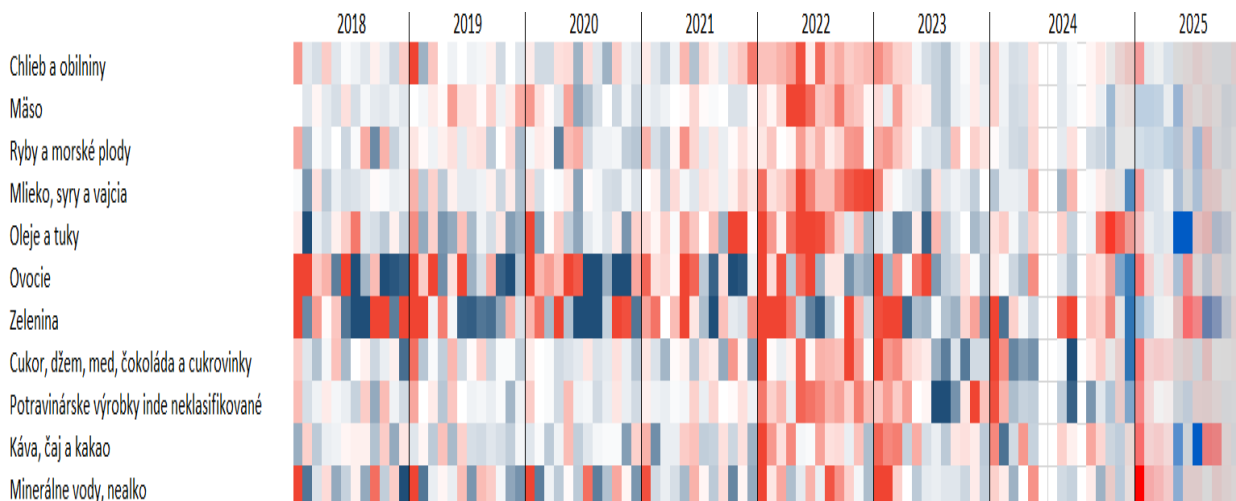
Zdroj: ŠÚ SR

Podiel potravín v spotrebnom koši podľa rýchlosti rastu na Slovensku (% , medzimesačne, 3MMA)

Zdroj: ŠÚ SR

Tepelná mapa medzimesačných zmien jednotlivých kategórií potravín (%)

Farebná škála označuje medzimesačné rasty od -4% a menej (tmavomodrá) po +4% a viac (tmavočervená)

Zdroj: ŠÚ SR

Na konci roka 2025 sa cenový vývoj potravín na Slovensku výrazne upokojil. Potraviny patrili medzi najstabilnejšie položky spotrebného koša a ich rast bol miernejší než v predchádzajúcich rokoch, čo zmiernilo tlak na rozpočty domácností. V januári 2026 sa však tempo rastu cien potravín mierne zrýchlilo, čo súviselo najmä so sezónnymi faktormi, vyššími nákladmi na suroviny. Tak isto aktualizovaná metodika COICOP spresnila meranie cenových pohybov. Napriek tomuto zrýchleniu zostáva celkový obraz trhu stabilný a potravinová dostupnosť nie je ohrozená.

Ziskovosť firiem a sektorov v potravinovej vertikále

Mimoriadnu situáciu na trhu s potravinami posudzujeme prostredníctvom analýzy ziskovosti na úrovni jednotlivých sektorov a podnikov.

V roku 2024⁶ došlo v odvetví poľnohospodárstva k miernemu zvýšeniu pomeru zisku pred zdanením k celkovému výnosom, a to z 3,5 % na 3,7 %. Najvýraznejší nárast pomer zisku pred zdanením bol

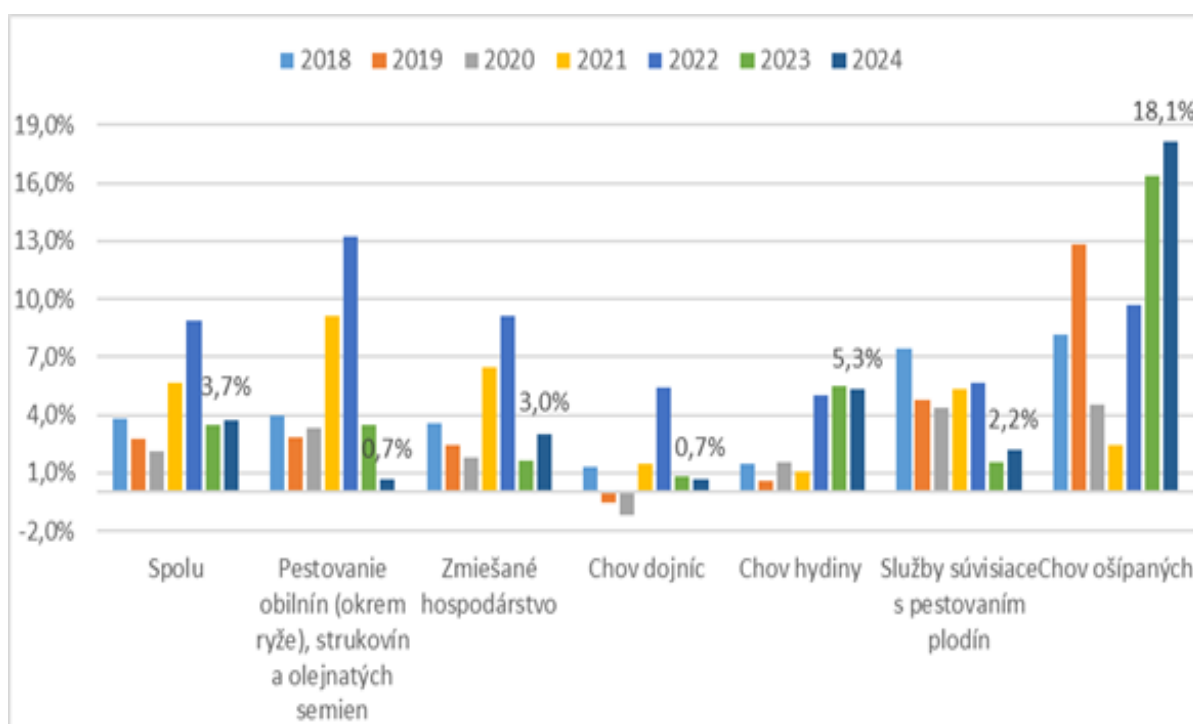
⁶ V čase analýzy sú dostupné dáta za rok 2024.

Ministerstvo financií Slovenskej republiky

zaznamenaný v sektore chovu ošípaných, kde sa ziskovosť zvýšila na 18,1 %, čo možno pripísať rastu objemu produkcie. Významný nárast ziskovosti bol tiež zaznamenaný v chove hydiny, a to na úroveň 5,3 %, pričom tento trend bol podporený zvýšeným dopytom po hydinovom mäse v dôsledku jeho nižšej ceny v porovnaní s hovädzím a bravčovým mäsom. V nominálnom vyjadrení dosiahlo poľnohospodárstvo v roku 2024 zisk pred zdanením vo výške 105 mil. EUR, čo predstavuje medziročný pokles o 26,8 % v porovnaní s rokom 2023.

Pomer zisku pred zdanením k výnosom v najväčších poľnohospodárskych odvetviach

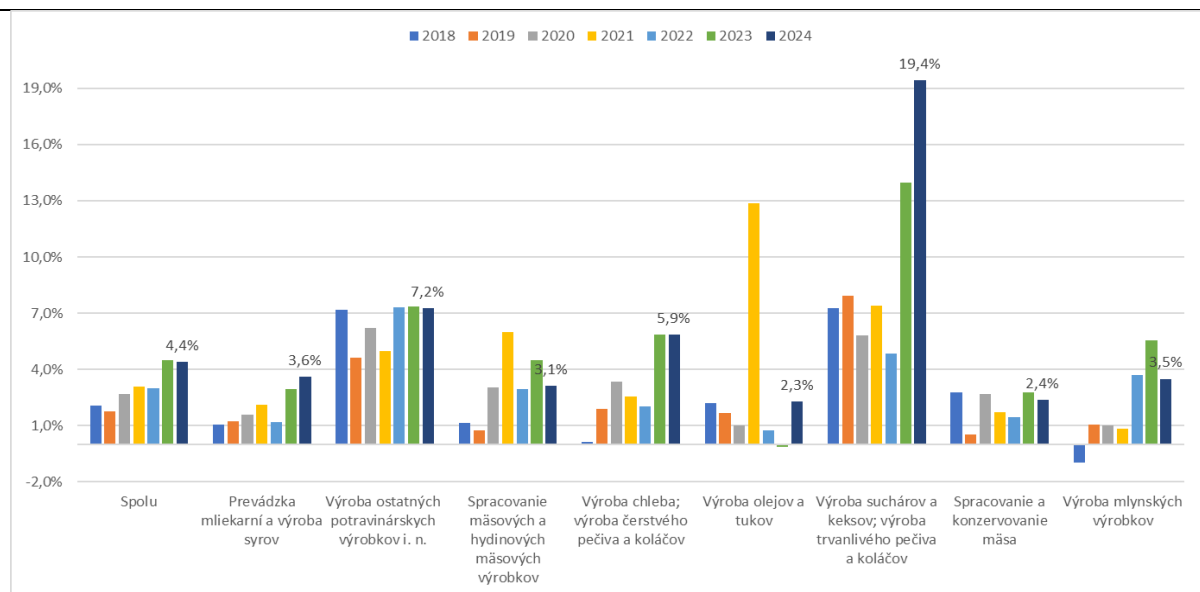
Zdroj: Finstat

V odvetví výroby potravín v roku 2024 mierne klesol pomer ziskov k výnosom zo 4,5 % na 4,4 %. V porovnaní s rokom 2023 sa hrubé marže v tomto sektore zvýšili a celkový zisk pred zdanením vzrástol medziročne o 10,8 % na 254 mil. EUR, pričom medziročný najväčší rast zaznamenalo odvetvie výroby suchárov, keksov trvanlivého pečiva a koláčov 19,4 %. Odvetvie výroby suchárov a trvanlivého pečiva mohlo využiť zvýšenie cien surovín, ako sú múka, cukor alebo tuky, čo nemuselo mať vplyv napriek vyššej cene produktov na dopyt. Rastúci dopyt po zdravších potravinách môže viesť k zvyšujúcemu predaju a marže v tomto segmente. Medziročný rast zaznamenali aj výroba ostatných potravinárskych výrobkov 7,2 % a výroba chleba, čerstvého pečiva a koláčov 5,9 %.

Ministerstvo financií Slovenskej republiky

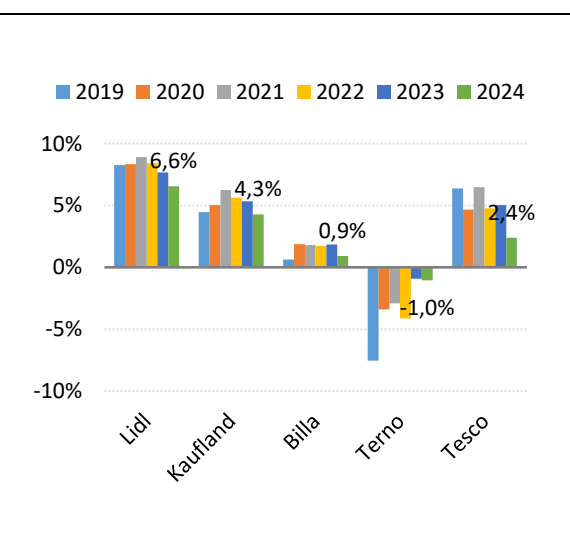
Pomer zisku pred zdanením k výnosom v najväčších odvetviach potravinárskej výroby

Zdroj: Finstat

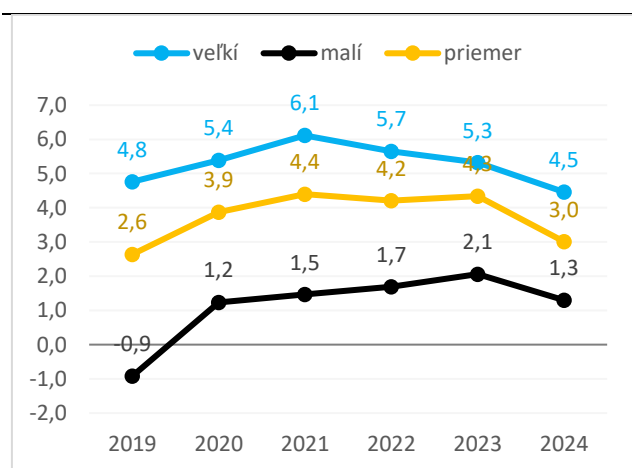
V roku 2024 si najvyššiu úroveň ziskovosti z pohľadu tržieb udržala spoločnosť Lidl Slovenská republika, s.r.o., hoci zaznamenala pokles hrubej marže z 7,7 % na 6,6 % a vykázala zisk pred zdanením vo výške 141 mil. EUR. Nasleduje spoločnosť Kaufland s.r.o., kde marža klesla z 5,3 % na 4,3 %, pričom zisk pred zdanením dosiahol 79 mil. EUR. Tesco s.r.o. zaznamenalo výraznejší pokles marže z 5,0 % na 2,4 %, so ziskom pred zdanením 42 mil. EUR. Billa s.r.o. vykázala zníženie marže z 1,8 % na 0,9 %, pričom dosiahla zisk 8 mil. EUR. TERNO real estate s.r.o. prehýbilo stratu, so zníženou maržou z -0,9 % na -1,1 % a výsledok pred zdanením predstavoval stratu -2,5 mil. EUR. Zvyšok odvetvia, tvorený menšími firmami, zaznamenal pokles ziskovosti z 2,1 % na 1,3 %, zatiaľ čo väčšie podniky mimo top reťazcov klesli z 5,3 % na 4,5 %. Celkový vývoj poukazuje na tlak na marže v dôsledku rastúcich nákladov a silnej cenovej konkurencie, čo sa prejavilo v zníženej ziskovosti naprieč segmentom.

Pomer zisku pred zdanením k výnosom u najväčších maloobchodných reťazcov

Zdroj: Finstat

Pomer zisku k výnosom v maloobchode s potravinami (v bodoch) podľa veľkosti predajcov

Zdroj: Finstat

4. Vývoj ceny potravín porovnaný s vývojom všeobecnej inflácie a analýza marží reťazcov

Pre potreby analýzy boli zbierané dáta za obdobie júl 2024 až november 2025 v určenej dátovej štruktúre, zahŕňajúcu náhodne vybrané prevádzky jednotlivých obchodných reťazcov a spektrum sledovaných potravinových komodít prednostne zaradených do zníženej sadzby DPH, cukor, strukoviny a vajcia. Výstupy analýzy majú za úlohu prispieť k lepšiemu porozumeniu cenovej politiky obchodných reťazcov a hodnotenie faktorov, ktoré významne ovplyvňujú cenový vývoj v tomto odvetví.

Vývoj ceny vybraných potravín porovnaný s vývojom všeobecnej inflácie potravín

Cieľom analýzy bolo overiť, do akej miery je cenový vývoj vybraných potravinových produktov vysvetliteľný všeobecným trendom cenovej hladiny. Štandardný ukazovateľ inflácie Index spotrebiteľských cien (CPI) neposkytuje dostatočnú detailnosť údajov pre jednotlivé položky, preto sme ako alternatívny indikátor použili priemerné ceny vybraných sledovaných potravín. Tento prístup umožňuje presnejšie zachytiť trhovú dynamiku v segmente potravín.

Analýza bola postavená na jednoduchom lineárnom regresnom modeli, ktorý kvantifikuje vzťah medzi cenou konkrétneho produktu a priemernou spotrebiteľskou cenou. Kľúčovým parametrom je koeficient β_1 , ktorý vyjadruje očakávaný vplyv inflácie na cenu produktu. Hodnota β_1 umožňuje identifikovať, či cena rastie úmerne s infláciou, rýchlejšie, pomalšie alebo dokonca klesá pri rastúcej cenovej hladine. Takto získané informácie poskytujú dôležitý pohľad na cenovú elasticitu jednotlivých produktov a ich citlivosť na trhovú podmienky.

Analýza bola postavená na jednoduchom lineárnom regresnom modeli, kde:

$$\text{Cena}_{it} = \beta_0 + \beta_1 \cdot \text{Priemerná cena}_t + \varepsilon_{it}$$

Cena_{it} - cena produktu i v čase t → zber dát MF SR

Priemerná cena $_t$ - priemerné spotrebiteľské ceny v čase t → ŠÚ SR mesačné hodnoty

β_0 - základná hodnota ceny, keď je priemerná cena nulová

β_1 - očakávaný vplyv inflácie na cenu

ε_{it} - reziduál → rozdiel medzi skutočnou a predpokladanou cenou podľa modelu

Dynamika ceny voči trhovému vývoju:

Ak $\beta_1 \approx 1$ → cena rastie úmerne s infláciou

Ak $\beta_1 > 1,5$ → cena rastie rýchlejšie ako inflácia

Ak $\beta_1 < 1$ → cena rastie pomalšie ako inflácia

Ak $\beta_1 < 0$ → cena môže klesať pri rastúcej cenovej hladine, čo signalizuje negatívnu koreláciu alebo špecifické trhovú faktory

Interpretácia β_1 umožňuje identifikovať produkty najviac ohrozené cenovými šokmi a tie, ktoré vykazujú stabilitu. Tieto poznatky sú kľúčové pre tvorbu politik zameraných na cenovú stabilitu, monitorovanie rizikových kategórií a predikciu budúceho vývoja cien.

Produkty ako chlieb ($\beta_1 = 3,17$), hydinové mäso ($\beta_1 = 1,58$), smotana ($\beta_1 = 1,55$), bravčové mäso ($\beta_1 = 1,05$) a plodová zelenina ($\beta_1 = 1,14$) rastú rýchlejšie než celková inflácia. Ich ceny sú teda vysoko citlivé na trhovú podmienky, najmä na rast výrobných nákladov, sezónnosť a dopytovo-nákladové faktory. Najextrémnejší

Ministerstvo financií Slovenskej republiky

rast má chlieb, čo poukazuje na kumulovaný vplyv energií, mlynsko-pekárskych vstupov a napätia v dodávateľskom reťazci.

Stredné a miernejšie hodnoty regresného koeficientu sa objavujú pri produktoch ako mlieko ($\beta_1 = 0,81$), vajcia ($\beta_1 = 0,83$), maslo ($\beta_1 = 0,75$), rožky ($\beta_1 = 0,63$), cukor ($\beta_1 = 0,67$), zemiaky ($\beta_1 = 0,55$) a hovädzie mäso ($\beta_1 = 0,78$). Tieto položky rastú pomalšie než inflácia, čo odráža stabilnejšie dodávateľské reťazce, silnú domácu produkciu alebo menšiu citlivosť na globálne cenové výkyvy. Ide o kategórie, v ktorých je cenotvorba viac ukotvená a krátkodobé šoky majú obmedzenejší dopad.

Naopak, záporné alebo zanedbateľné koeficienty zaznamenávajú produkty ako syr Eidam ($\beta_1 = -0,85$), med ($\beta_1 = -0,31$), jablká ($\beta_1 = 0,00$) a bryndza ($\beta_1 = 0,15$). Tieto kategórie nereagujú na infláciu štandardným spôsobom – ich ceny sú stabilné, málo citlivé na nákladové tlaky, alebo sú ovplyvnené špecifickými faktormi. Negatívne hodnoty môžu vyplývať zo sezónnosti, prebytku produkcie, dlhodobých kontraktov či zo zvýšenej konkurencie, ktorá brzdí rast cien bez ohľadu na makroekonomické prostredie.

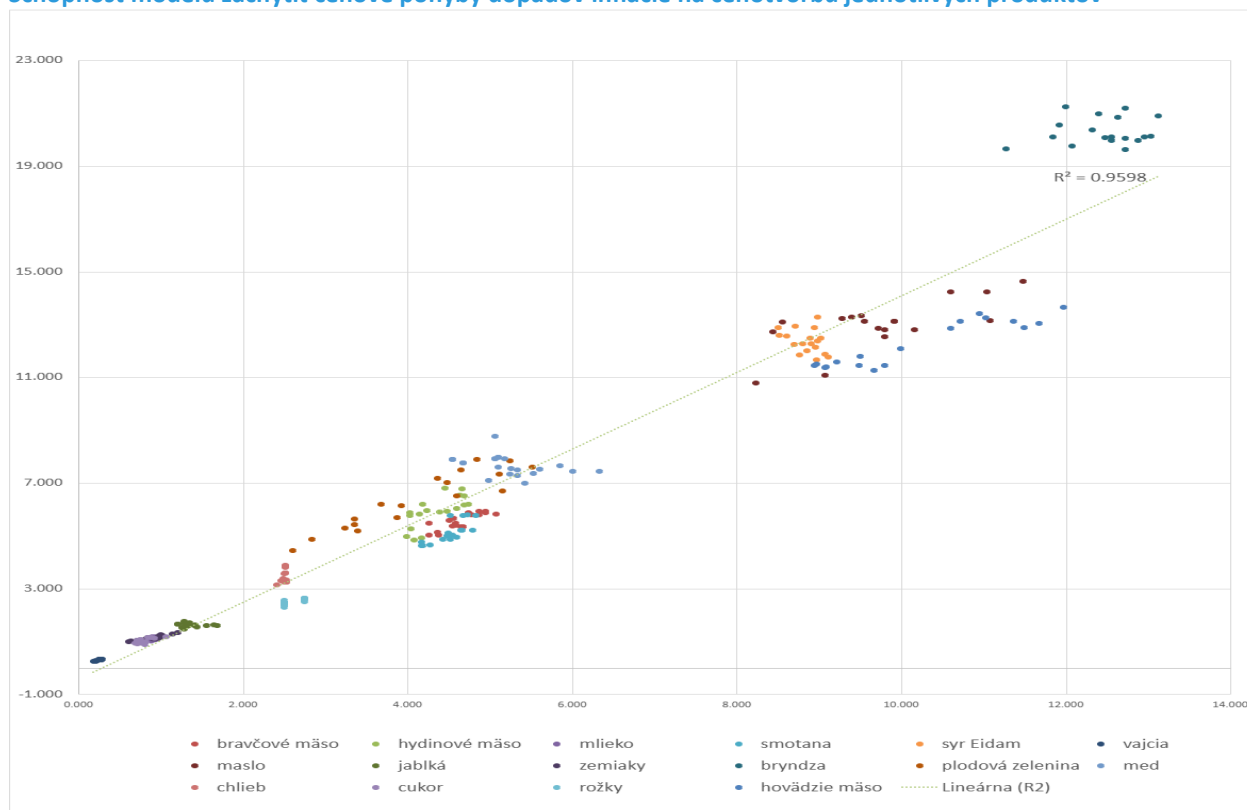
Regresné koeficienty β_1 tak potvrdzujú, že cenová dynamika potravín je značne diferencovaná. Niektoré komodity silno reagujú na inflačné tlaky, zatiaľ čo iné si zachovávajú stabilitu alebo sa vyvíjajú nezávisle od makroekonomických trendov.

Overenie správnosti modelu analýzy vplyvu inflácie na cenu vybraných potravín

Graf jasne demonštruje výrazný lineárny vzťah medzi cenami potravín a priemernou cenovou hladinou. Hodnota koeficientu determinácie $R^2=0,96$ potvrdzuje, že model zachytáva približne 96 % variability cien, čo poukazuje na jeho vysokú vysvetľovaciu schopnosť. Takto silná korelácia naznačuje, že regresný model poskytuje robustný a spoľahlivý základ na hodnotenie citlivosti cien potravín na infláciu. Väčšina analyzovaných položiek sa nachádza v bezprostrednej blízkosti regresnej línie, čo dokazuje presnosť modelu pri aproximácii cenových zmien a potvrdzuje jeho vhodnosť na analýzu inflačných vplyvov na cenotvorbu. Zistenia zároveň indikujú úzku väzbu medzi individuálnymi cenovými pohybmi a celkovým rastom cenovej hladiny, čo vytvára predpoklady na využitie modelu aj pri predikcii budúcich trendov.

Schopnosť modelu zachytiť cenové pohyby dopadov inflácie na cenotvorbu jednotlivých produktov

Zdroj: MF SR

Analýza marží reťazcov

Analýza marží sa zamerala na vybrané produkty so zníženou sadzbou DPH a cukor, strukoviny, vajcia, pretože tieto položky sú cenovo citlivé a majú významný dopad na spotrebiteľskú dostupnosť. Nešlo o celkový sortiment reťazcov, čo znamená, že výsledky neodrážajú celkovú ziskovosť, ale špecifickú cenovú politiku.

Na analýzu marží reťazcov sme použili Index neprimeranosti marže (ďalej len „INM“), ktorý slúži na identifikáciu potenciálne neprimeraného rozdielu medzi predajnou cenou a nákupnou cenou tovaru. Prekročenie referenčnej hodnoty INM môže indikovať potrebu plánovaného monitorovania, alebo hlbšej kontroly.

Výpočtom INM a vizuálneho porovnania cien potravín naprieč reťazcami možno identifikovať výrazné rozdiely v cenovej politike jednotlivých predajcov. INM kvantitatívne vyjadruje, o koľko sa marža konkrétneho produktu v danom reťazci odlišuje od priemeru segmentu, pričom zohľadňuje aj štandardnú odchýlku. V kombinácii s grafickým znázornením cenových rozdielov poskytuje INM komplexný pohľad na cenové správanie.

Na výpočet INM sme použili vzorec:

$$INM = \frac{m_z - m_p}{s}$$

INM - index neprimeranej marže

m_z - zistená marža produktu → zber dát MF SR od reťazcov

m_p - priemerná marža v segmente → vypočítaný priemer

s - štandardná odchýlka marže → vypočítaná odchýlka

Ministerstvo financií Slovenskej republiky

Na výpočet štandardnej odchýlky sme použili vzorec:

$$s = \sqrt{\frac{\sum(x_i - x)^2}{n - 1}}$$

x_i - hodnota i-teho prvku → za obdobia - x_1 v prvom mesiaci, x_2 v druhom, atď.

x - aritmetický priemer všetkých hodnôt

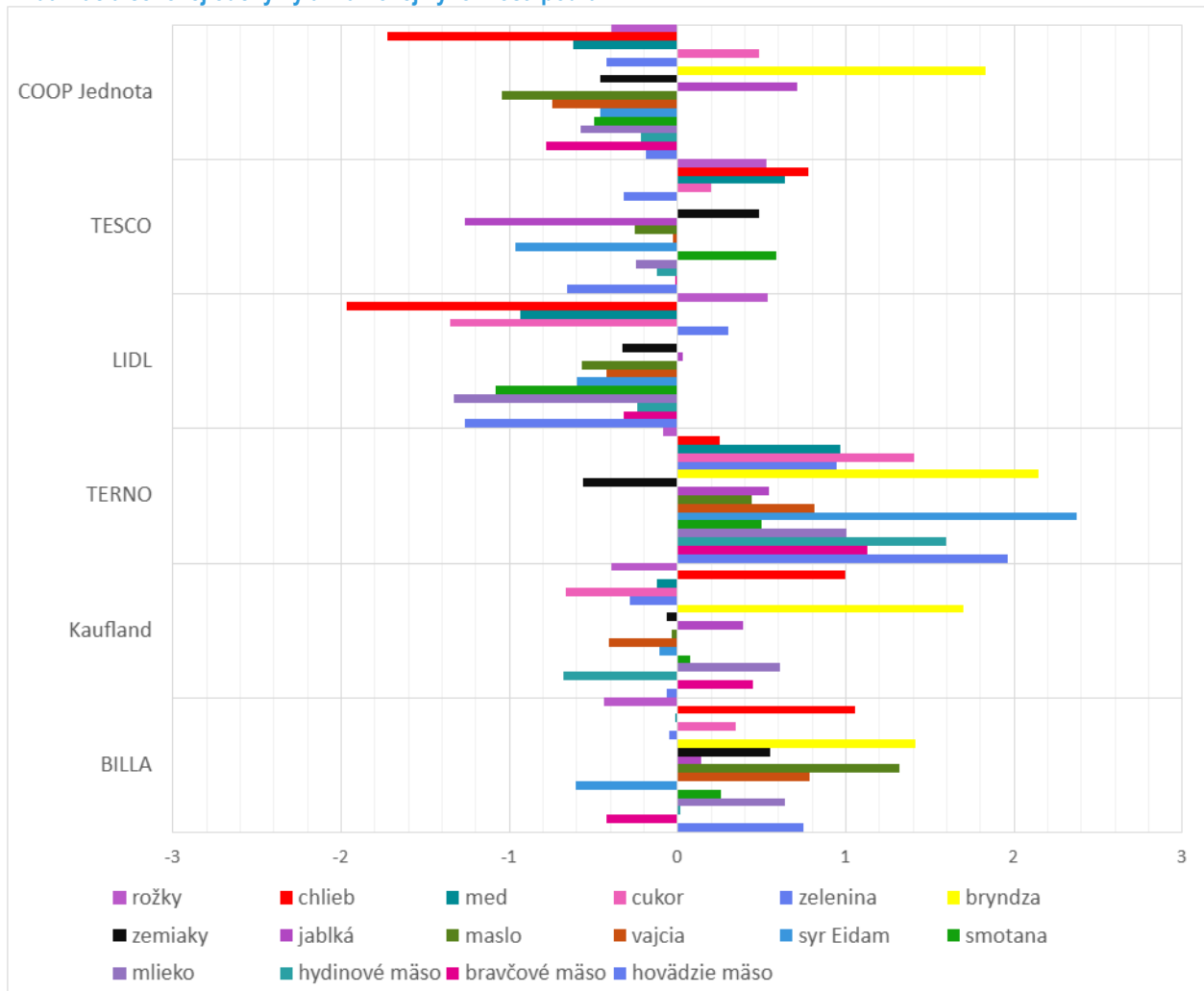
n - počet hodnôt

$INM > 1$ - reťazec má nadpriemernú maržu → môže byť predražený

$INM < 1$ - reťazec má podpriemernú maržu → môže mať výhodnejšiu ponuku

$INM \approx 1$ - marža je trhovo primeraná

Vizualizácia cenovej odchýlky a maržovej výkonnosti podľa INM

Zdroj: MF SR

Analýza INM ukazuje výraznú variabilitu v cenových stratégiách naprieč jednotlivými kategóriami potravín. Terno vykazuje prevažne kladné hodnoty pri viacerých položkách, čo naznačuje orientáciu na prémiovejšiu ponuku, vyššie náklady na dodávateľov či menší tlak na cenovú konkurenciu. Billa pôsobí vyvážene kde pri viacerých produktoch sa pohybuje okolo priemeru, čo môže odrážať snahu kombinovať dostupnosť s dôrazom na kvalitu. Kaufland vykazuje kombináciu nižších aj vyšších cien, čo naznačuje stratégiu cieleného

znižovania cien pri vybraných základných položkách, zatiaľ čo pri iných kategóriách si udržiava vyššiu cenovú úroveň. Tesco sa javí ako reťazec s diferencovanou cenovou politikou, zatiaľ čo pri niektorých potravinách pracuje s nižšími maržami a pri iných s vyššími, čo poukazuje na jeho schopnosť flexibilne reagovať na konkurenčné prostredie. Lidl a COOP Jednota vykazujú prevažne záporné hodnoty, čo potvrdzuje ich orientáciu na cenovo citlivého zákazníka. Nižšie ceny však zároveň môžu znamenať obmedzený priestor na maržu pri vybraných potravinách, čo je typické pre diskontné alebo komunitne orientované modely predaja. Rozdielne hodnoty naprieč reťazcami zároveň odrážajú rôznu mieru prenášania nákladov na spotrebiteľa, kde niektoré reťazce absorbujú časť nákladov, iné ich premietajú priamo do cien. To má zásadný význam pri hodnotení férovosti cenotvorby a transparentnosti obchodných praktík. Celkový obraz potvrdzuje výraznú heterogenitu cenových stratégií na slovenskom trhu, kde jednotlivé reťazce volia odlišné prístupy k rovnováhe medzi konkurencieschopnosťou a ziskovosťou.

5. Porovnanie dynamiky vývoja zverejňovaných cien

Cieľom analýzy bolo posúdiť, do akej miery povinné online zverejňovanie cien ovplyvňuje cenovú dynamiku potravín. Na tento účel sme porovnali vývoj priemerných cien dvadsiatich monitorovaných položiek z dát POROVNÁVAČa⁷, s dvoma kontrolnými košími nemonitorovaných potravín z dát ŠÚ SR a z dát Českého statistického úradu (ďalej len „ČSÚ“). Je však potrebné zdôrazniť, že aktuálne výsledky vychádzajú z relatívne krátkeho časového obdobia, ktoré zachytáva len úvodnú fázu fungovania POROVNÁVAČA. V tejto etape ešte nie je možné plnohodnotne identifikovať dlhodobé vzorce správania cien ani robustne odhadnúť efekt transparentnosti. S postupným rozširovaním časového radu, objemom dát a pokrytím viacerých sezónnych cyklov, bude možné vyhodnotiť účinok opatrenia výrazne presnejšie a s vyššou štatistickou spoľahlivosťou.

ŠÚ SR (Nemonitorované potraviny)
Spotrebiteľský koš obsahuje 20 položiek.

Mesiac	Priemerná cena košíka (€)
07/2024	2.789
08/2024	2.832
09/2024	2.811
10/2024	2.800
11/2024	2.874
12/2024	2.847

Zdroj ŠÚ SR, MF SR

POROVNÁVAČ (Monitorované potraviny)
Spotrebiteľský koš obsahuje 20 položiek.

Mesiac	Priemerná cena košíka (€)
07/2025	3.645
08/2025	3.641
09/2025	3.653
10/2025	3.618
11/2025	3.642
12/2025	3.613

Zdroj MF SR

⁷ POROVNÁVAČ – stránka Ministerstva financií Slovenskej republiky www.cenyslovensko.sk

Ministerstvo financií Slovenskej republiky

ČSU (Nemonitorované potraviny)
Spotrebiteľský koš obsahuje 20 položiek.

Mesiac	Priemerná cena košíka (€)
07/2024	2.806
08/2024	2.761
09/2024	2.843
10/2024	2.777
11/2024	2.827
12/2024	2.831

Zdroj: ČSÚ, MF SR

ČSU (Nemonitorované potraviny)
Spotrebiteľský koš obsahuje 20 položiek.

Mesiac	Priemerná cena košíka (€)
07/2025	2.969
08/2025	3.085
09/2025	3.060
10/2025	3.073
11/2025	3.047
12/2025	2.989

Zdroj: ČSÚ, MF SR

Výpočet pre ŠÚ SR 7-12/2024 (Nárast 2,08 %)

Údaj vyjadruje, o koľko percent stúpla priemerná cena nemonitorovaného košíka od júla do decembra 2024.

Priemerná cena v júli: 2,789 €

Priemerná cena v decembri: 2,847 €

Výpočet:

$$\frac{2.847 - 2.789}{2.789} \times 100 = 2,079598... \approx \mathbf{2,08\%}$$

Výpočet pre Porovnávač 7-12/2025 (Pokles -0,88 %)

Údaj vyjadruje, o koľko percent klesla priemerná cena monitorovaného košíka od júla do decembra 2025

Priemerná cena v júli: 3,645 €

Priemerná cena v decembri: 3,613 €

Výpočet:

$$\frac{3,613 - 3,645}{3,645} \times 100 = -0,87791495... \approx \mathbf{-0,88\%}$$

Výpočet pre ČSÚ 7-12/2024 (Nárast 0,89 %)

Údaj vyjadruje, o koľko percent stúpla priemerná cena monitorovaného košíka od júla do decembra 2024

Priemerná cena v júli: 2.806 €

Priemerná cena v decembri: 2.831€

Výpočet:

$$\frac{2,831 - 2,806}{2,806} \times 100 = 0,89094797... \approx \mathbf{0,89\%}$$

Výpočet pre ČSÚ 7-12/2025 (Nárast 0,67 %)

Údaj vyjadruje, o koľko percent stúpla priemerná cena monitorovaného košíka od júla do decembra 2025

Priemerná cena v júli: 2,969 €

Priemerná cena v decembri: 2,989 €

Výpočet:

$$\frac{2,989 - 2,969}{2,969} \times 100 = 0,67362748... \approx \mathbf{0,67\%}$$

Ministerstvo financií Slovenskej republiky

Dáta indikujú rozdiel v cenovom vývoji medzi monitorovanými a nemonitorovanými položkami. Kým celkový potravinový kôš reprezentovaný nemonitorovanými položkami ŠÚ SR zaznamenal v sledovanom období infláciu 2,08 %, monitorované položky vykázali pokles o – 0,88 %. Podobný efekt pozorujeme aj pri dátach ČSÚ, kde nemonitorovaný kôš vzrástol v roku 2024 o 0,89 % a v roku 2025 bol rast miernejší, na úrovni 0,67 %. Zatiaľ čo na Slovensku monitorované položky klesali, v Česku ceny v nemonitorovanom košíku mierne rástli. Tento rozdiel naznačuje, že transparentnosť cien môže pôsobiť ako stabilizačný mechanizmus, ktorý tlmí cenové tlaky v porovnaní s krajinou bez obdobného nástroja, a zároveň podporuje predpoklad, že povinné zverejňovanie cien na portáli www.cenyslovensko.sk mohlo prispieť k stabilnejšiemu vývoju cien strategických potravín.

Difference-in-Differences (DiD) analýza

Cieľom Difference-in-Differences (DiD) analýzy je kvantifikovať rozdiel v dynamike cenového vývoja medzi monitorovanými a nemonitorovanými košíkmi a zároveň porovnať túto zmenu medzi Slovenskou republikou a Českou republikou. Analýza sa nezameriava na absolútnu cenovú hladinu, ale na smer a intenzitu zmien v čase, pričom sleduje, či monitorovanie cien a ich transparentné zverejňovanie mohlo ovplyvniť cenovú dynamiku.

DiD umožňuje oddeliť bežný trhový vývoj (pozorovaný v nemonitorovaných košíkoch) od potenciálneho efektu zverejňovania cien (pozorovaného v monitorovaných položkách), a to porovnaním zmien medzi dvoma obdobiami a dvoma krajinami.

Výpočet v jednotlivých skupinách

- ŠÚ SR (nemonitorované položky, 2024) - rastový trend 2,08 %
- POROVNÁVAČ (monitorované položky, 2025) klesajúci trend – 0,88 %
- ČSÚ (nemonitorované položky, 2024) rastový trend 0,89%
- ČSÚ (nemonitorované položky, 2025) rastový trend 0,67%

Slovenská republika

Vzorec:

$$DiD = (POROVNÁVAČ_{2025}) - (ŠÚ SR_{2024})$$

Výpočet:

$$DiD = (-0.88\%) - (2.08\%) = -2.96\%$$

Na Slovensku ceny v období 7–12/2024 vzrástli o 2,08 %, avšak v období 7–12/2025 došlo k ich poklesu o 0,88 %. Ide teda o zmenu dynamiky o –2,96 percentuálneho bodu.

Česká republika

Vzorec:

$$DiD = (ČSÚ_{2025}) - (ČSÚ_{2024})$$

Výpočet:

$$DiD = (0.67\%) - (0.89\%) = -0.22\%$$

V Českej republike ceny v období 7–12/2024 vzrástli o 0,89 %, avšak v období 7–12/2025 bol rast miernejší na úrovni 0,67 %. Ide teda o zmenu dynamiky o –0,22 percentuálneho bodu.

Difference-in-Differences (DiD):

Vzorec:

$$DiD = (SR_{2025-2024}) - (\text{ČSÚ}_{2025-2024})$$

Výpočet:

$$DiD = (-2,96\%) - (-0,22\%) = -2,74 \%$$

V Českej republike ceny v období 7–12/2024 vzrástli o 0,89 % a v období 7–12/2025 o 0,67 %, čo predstavuje spomalenie cenovej dynamiky o 0,22 p. b.. Na Slovensku ceny v období 7–12/2024 vzrástli o 2,08 %, zatiaľ čo v období 7–12/2025 klesli o 0,88 %, čo znamená spomalenie o 2,96 p. b.. Výsledná hodnota DiD – 2,74 p. b. ukazuje, že spomalenie cien na Slovensku bolo výraznejšie než v Českej republike, čo naznačuje, že zverejňovanie cien mohlo prispieť k citeľnejšiemu utlmeniu cenového vývoja a slabšej reakcii na cenové tlaky v porovnaní s krajinou bez obdobného nástroja.

Interpretácia týchto výsledkov si však vyžaduje zohľadnenie toho, že dostupné údaje pokrývajú len obmedzené obdobie po zavedení POROVNÁVAČA od júla 2025. S postupným rozširovaním časového radu a nárastom objemu dát bude možné účinky transparentnosti posudzovať presnejšie a s vyššou analytickou istotou. Už prvé pozorovania však ukazujú, že pravidelné zverejňovanie cien môže prispievať k stabilizácii trhu a zmierňovaniu cenových tlakov aj v krátkodobom horizonte.

6. Pomer spotrebiteľských a odbytových cien vybraných základných druhov potravín

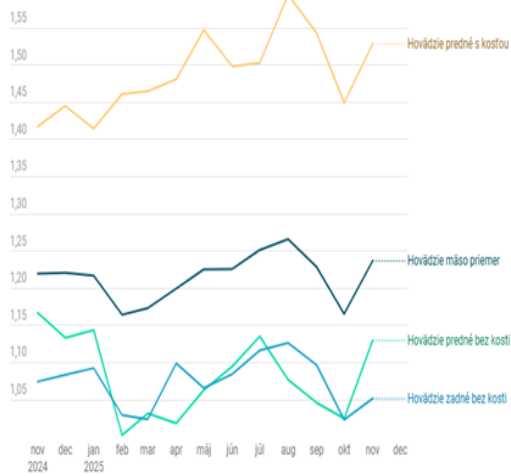
Na preskúmanie mimoriadneho cenového vývoja sme realizovali analýzu vzťahu medzi cenami pre konečného spotrebiteľa a odbytovými cenami, za ktoré obchodné siete získavajú potraviny od dodávateľov. Podkladové údaje na spracovanie tejto analýzy boli získané z portálu ATIS Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky a následne prepočítané.

Počas roka 2025 sa pomer medzi spotrebiteľskými a odbytovými cenami pri väčšine sledovaných potravín vyznačoval výraznou kolísavosťou. V závere roka, konkrétne v poslednom štvrtroku 2025, bol zaznamenaný nárast tohto pomeru pri hovädzom mäse (predné s kosťou aj bez kosti, zadné bez kosti), bravčovom stehne a pleci bez kosti, ako aj pri čerstvom masle, jogurte a jablkách. Naopak, pokles pomeru medzi spotrebiteľskými a odbytovými cenami sa prejavil v rovnakom období pri bravčovej krkovičke bez kosti, bravčovom karé bez kosti, bravčovom bôčiku, slepačích vajčičkách, konzumnom mlieku a syre Eidam.

Ministerstvo financií Slovenskej republiky

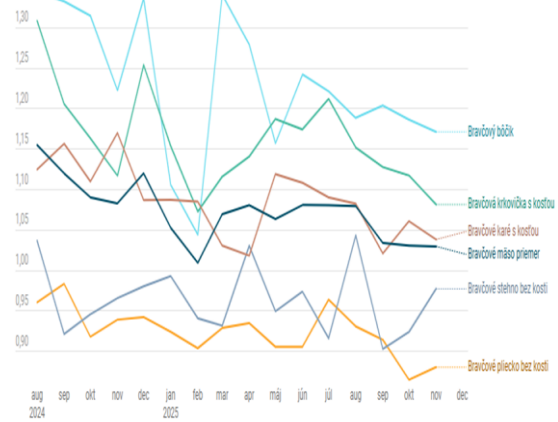
Hovädzie mäso – pomer spotrebiteľskej a odbytovej ceny

Graf: MF SR • Zdroj: MPRV SR • Vytvorené pomocou Datawrapper

Zdroj: MPRV SR, ŠÚ SR, MF SR

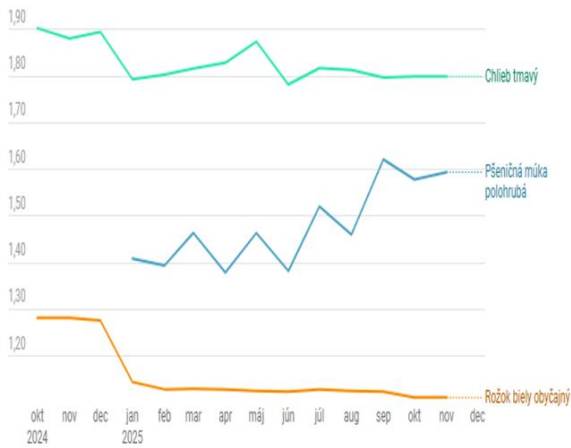
Bravčové mäso – pomer spotrebiteľskej a odbytovej ceny

Graf: MF SR • Zdroj: MPRV SR • Vytvorené pomocou Datawrapper

Zdroj: MPRV SR, ŠÚ SR, MF SR

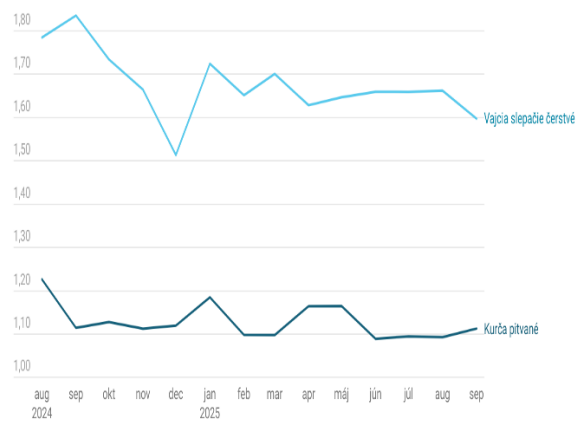
Múka a pečivo – pomer spotrebiteľskej a odbytovej ceny

Graf: MF SR • Zdroj: MPRV SR • Vytvorené pomocou Datawrapper

Zdroj: MPRV SR, ŠÚ SR, MF SR

Vajcia a kuracie mäso – pomer spotrebiteľskej a odbytovej ceny

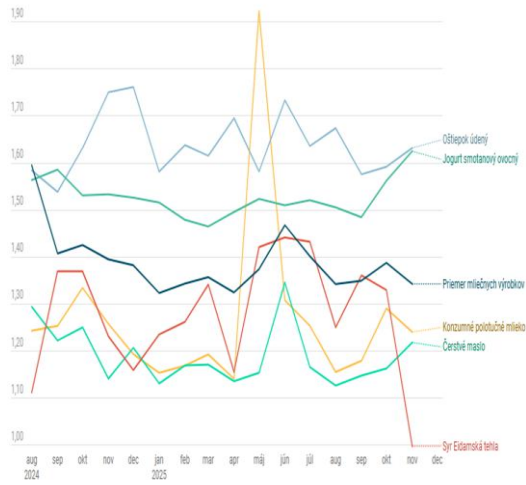

Graf: MF SR • Zdroj: MPRV SR • Vytvorené pomocou Datawrapper

Zdroj: MPRV SR, ŠÚ SR, MF SR

Mliečne výrobky – pomer spotrebiteľskej a odbytovej ceny

Graf MF SR - Zdroj: MPRV SR - Vytvorené pomocou Datawrapper

Zdroj: MPRV SR, ŠÚ SR, MF SR

Zemiaky a jablká – pomer spotrebiteľskej a odbytovej ceny

Graf MF SR - Zdroj: MPRV SR - Vytvorené pomocou Datawrapper

Zdroj: MPRV SR, ŠÚ SR, MF SR

Záver

Cenové prostredie na Slovensku ovplyvňuje kombinácia externých faktorov spolu s rastúcimi výrobnými nákladmi, obmedzenou dostupnosťou surovín a narušeniami v dodávateľských reťazcoch. Tieto vplyvy zásadne formujú cenotvorbu naprieč potravinovou vertikálou a zdôrazňujú potrebu systematickej analýzy cenového vývoja. Interpretáciu aktuálnych údajov zároveň spresňuje zavedenie aktualizovanej COICOP18 klasifikácie od 1. januára 2026, ktorá priniesla presnejšie členenie potravinových a nealkoholických položiek

V sledovanom období november 2025 až január 2026 dosiahla priemerná celková inflácia za rok 2025 úroveň 4,0 %, pričom priemerná potravinová inflácia predstavovala 1,8 %. K januáru 2026 sa medziročná celková inflácia udržala na úrovni 4,0 %, zatiaľ čo tempo rastu cien potravín sa zrýchlilo na 3,0 %.

V medzimesačnom porovnaní cien k januáru 2026 sme zaznamenali najvýraznejší rast v kategórii osviežujúcich nápojov o 9,9 %, ovocia a orechov o 9,4 % nasledovaný kategóriou zeleniny, zemiakov a strukovín o 7,1 %. Ceny cukru a cukrovínok vzrástli o 4,0 %, nealkoholických nápojov o 3,8 % a čaju o 3,7 %, čo odráža sezónne vplyvy a vyššie náklady na suroviny. Miernejší rast bol zaznamenaný pri kakaových nápojoch o 1,6 %, rybách o 1,5 % a obilninách o 1,5 %. Pokles cien sa prejavil pri olejoch a tukoch o 0,9 %, ako aj pri mäse o 0,2 % a káve o 0,2 %, čo súviselo s korekciou cien po predchádzajúcom zdražovaní.

V medziročnom porovnaní januára 2026 s novembrom 2025 najviac zdraželi káva a náhrada kávy o 19,3 %, nasledované osviežujúcimi nápojmi o 14,1 % a nealkoholickými nápojmi o 13,7 %. Vyšší rast sa prejavil aj pri ostatných nealkoholických nápojoch o 12,6 %, ovocných a zeleninových šťavách o 9,3 % a čaji o 6,7 %, zatiaľ čo obilniny stúpili o 5,4 % a mliečne výrobky a vajcia o 5,3 %. Miernejší rast zaznamenali ovocie a orechy o 4,1 %, voda o 2,7 %, cukrovinky o 2,6 % a zelenina o 1,3 %. Minimálne zvýšenie cien bolo pri mäse a rybách zhodne o 0,7 %, pričom oleje a tuky klesli o 0,4 %.

Cenový vývoj v období november 2025 až január 2026 potvrdzuje rozdielnu dynamiku naprieč potravinovými kategóriami, od stabilných cien pečiva až po výrazný rast cien hovädzieho mäsa o 9,8 %. Naopak, ceny masla pokračovali v klesajúcom trende o 2,6 %, jablák o 4,0 % a ceny zemiakov o 0,4 %. Pozorované zmeny naznačujú, že vývoj cien je v rozhodujúcej miere determinovaný trhovými a sezónnymi faktormi, pričom efekt zníženej sadzby DPH sa prejavuje nerovnomerne naprieč komoditami.

Analýza INM potvrdzuje výraznú variabilitu v cenotvorbe reťazcov. Terno cieľi na menej cenovo senzitivného zákazníka, Billa udržiava vyvážený prístup, Kaufland kombinuje lacnejšie základné položky s drahšími kategóriami a Tesco uplatňuje flexibilnú, diferencovanú cenotvorbu. Lidl a COOP Jednota sa orientujú na cenovo citlivých zákazníkov, čo odrážajú ich nižšie hodnoty indexu. Celkovo výsledky poukazujú na rozdielne stratégie reťazcov pri hľadaní rovnováhy medzi konkurencieschopnosťou a ziskovosťou.

Analýza vývoja dynamiky zverejňovaných cien na Slovensku ukazuje, že cenový vývoj vybraných tovarov sa spomalil o 2,96 p. b., zatiaľ čo v Českej republike len o 0,22 p. b., čo môže signalizovať utlmenie a stabilizáciu cien v sledovaných položkách. Pri interpretácii týchto výsledkov je však potrebné zohľadniť, že dostupné údaje zachytávajú len úvodnú fázu fungovania stránky www.cenyslovensko.sk. Napriek tomu prvé pozorovania naznačujú, že pravidelné zverejňovanie cien vybraných tovarov môže už v krátkodobom horizonte prispievať k stabilizácii a zmierňovaniu cenových tlakov.

Cieľom cenovej analýzy za január 2026 bolo aktualizovať dostupné údaje a posúdiť vývoj cien potravín, ich stabilitu a dopad na ich dostupnosť v prostredí pretrvávajúcich externých a nákladových tlakov. Výsledky potvrdzujú stabilitu trhu, pričom Ministerstvo financií SR bude naďalej preventívne monitorovať cenový vývoj v prípade pretrvávajúcich tlakov zväzi cieleňé opatrenia na podporu cenovej stability a dostupnosti potravín.